

Albäck, vår egen vildpark
Berndt Friberg berättar.

/Sid 28-32

Allt du vill veta
om hur det går till
att folkomrösta

/Sid 4-7

vårt Trelleborg

Nr 3 2003
Femte årgången

TIDSKRIFT FÖR ALLA SOM BOR I KOMMUNEN

En
fanfar
för
blåset,
65 år!

/Sid 24-27

Under sommaren har tiotusentals trelleborgare lyssnat på våra två fina musikkåror. Båda fyller i år 65. På bilden spelar konsertmästarna Annika Hansson, Trelleborgs Musikkår och Jörgen Åkerman, Söderslätts Musikkår – tillsammans.

Våra möjligheter att påverka utvecklas

Den 14 september är en viktig dag för oss alla, då vi i folkomröstningen skall ta ställning till om Sverige skall införa euron som valuta eller inte. Det här numret av "Vårt Trelleborg" innehåller därför användbar information om vallokaler, lokaler för särskild röstmottagning m m.

Folkomröstningar i hela riket

Möjligheten att anordna rådgivande folkomröstningar, som använts sparsamt genom åren och då endast i mycket viktiga frågor, infördes i Sverige år 1922 och användes första gången i frågan om rusdrycksförbud. Folkomröstningar har sedan dess anordnats vid ytterligare fyra tillfällen; frågan om högertrafik år 1955, allmän tilläggspension (ATP) år 1957, kärnkraft år 1980 och medlemskap i EU år 1994.

Det är riksdagen som genom en särskild lag vid varje tillfälle beslutar om folkomröstningen, bl a om valdag, vilken fråga som skall ställas och vem som skall ha

rösträtt. Rösträtt har som huvudprincip vid årets folkomröstning svenska medborgare, som senast på dagen för folkomröstningen fyller 18 år (jmf riksdagsvalet), samt utländska medborgare som varit folkbokförda i Sverige i tre år i följd (jmf kommunalvalet).

Ett högt valdeltagande vid folkomröstningen - liksom vid de allmänna valen - är oerhört viktigt för att verkligen spegla folkviljan, men också för att visa att vi som medborgare är beredda att ta ett gemensamt ansvar i viktiga samhällsfrågor. Tyvärr har utvecklingen vid de senaste valen gått i motsatt riktning - med ett sjunkande valdeltagande - en trend som nu måste brytas.

Kommunala folkomröstningar

Sedan den 1 juli 1994 finns också en möjlighet att anordna kommunala folkomröstningar.

Fullmäktige kan, som ett led i beredningen av en fråga, besluta att inhämta kommuninnevanarnas åsikt i saken. Om fem procent av de röstberättigade i kommunen

begär folkomröstning i en viss fråga, är fullmäktige skyldigt att ta ställning till begäran. Fullmäktige kan begränsa folkomröstningen till viss del av kommunen, och rösträtt har alla med rösträtt vid kommunala val i det område där folkomröstningen skall hållas.

Från att kommunala folkomröstningar tidigare utnyttjats mer sällan, verkar det som om möjligheten framöver kommer att bli allt vanligare.

Vid förra höstens allmänna val hölls folkomröstningar i nio kommuner, och inför den 14 september i år blir det omröstningar i minst fjorton kommuner.

Tolv kommuner kring Stockholm låter innevanarna ta ställning till skatteinnehåll, trängselavgifter och biltullar i huvudstaden, i Södertälje handlar folkomröstningen om en bilbro över sjön Maren och i Örkellunga hålls en folkomröstning om en variant av lokalt värdnadsbidrag. Härtill kommer att frågan om att anordna en egen folkomröstning på EMU-dagen varit uppe i en rad kommuner, utan bifall till förslagen. Ytterligare kommunala folkomröstningar väntas inför valen till EU-parlamentet nästa år.

Nya former för medborgardeltagande
Utifrån Kommundemokratikommitténs betänkande "Demokrati för det nya seklet" har den 1 juli 2002 genomförts ett antal lagändringar, som syftar till att öka det medborgerliga inflytandet och främja ett demokratiskt samhälle.

Kommunfullmäktige i Trelleborg har utifrån bl.a. ändringarna i lagstiftningen gett kommunstyrelsen i uppdrag att senast till mars 2004 ta fram ett samlat förslag

med åtgärder för att öka demokratin inom kommunen.

Bland de förslag som kommunstyrelsen ska ta ställning till kan nämnas; allmänpolitiska debatter vid fullmäktigesammanträdena, lokalradiosändningar från fullmäktigemötena, förläggning av fullmäktigesammanträden utanför centralorten,

t.ex i Anderslöv och Smygehamn, öppna nämndsammanträden samt möjligheten för enskild att väcka förslag i fullmäktige (medborgarförslag).

Innevanarna i Trelleborg skall under arbetets gång beredas tillfälle att medverka och lämna synpunkter.

De nya formerna skall ses som ett komplement till den representativa demokratin, där syftet är att mellan de allmänna valen öka det medborgerliga deltagandet i den politiska processen och i samhällslivet i stort.

De politiska partierna har också i framtiden huvuduppgiften som instrument för den politiska maktutövningen och som bärare av folkviljan. För att bredda demokratin på olika sätt är det helt avgörande att vi alla som samhällsmedborgare verkligen tar tillfället i akt och utnyttjar de nya möjligheterna. Gå därför och rösta vid folkomröstningen den 14 september, samt lämna gärna synpunkter på och delta i den lokala debatten till hösten kring hur vi genom olika åtgärder kan öka demokratin inom Trelleborgs kommun.

RUTGER PERSSON
kommundirektör

TELEFON 0410-531 11

rutger.persson@trelleborg.se

Här röstar du de

Alla vallokaler har öppet kl. 8–20 på valdagen. Ta med röstkort och legitimation när du går för att rösta.

Detta är vallokalerna i Trelleborg:

- Trelleborg 1: Bäckaskolan, Västra Ringvägen.
- Trelleborg 2: Flaningens förskola, Hallasvängen 21.
- Trelleborg 3: Vannahögsskolan, Kakehögsvägen.
- Trelleborg 4: Bastionskolan, Bruksgatan 13.
- Trelleborg 5: Söderslättsgymnasiet, Nygatan 3.
- Trelleborg 6: Liljeborgsskolan, Engelbrektsgratan 5.
- Trelleborg 7: Söderslättshallen, södra delen.
- Trelleborg 8: Söderslättshallen, norra delen.
- Trelleborg 9: Granlundaskolan, Liljeborgsgatan 5.
- Trelleborg 10: Rådhuset, Algatan 13.
- Trelleborg 11: Kockska huset, Östergatan 54-56.
- Trelleborg 12: Akka Servicecentrum, Frans Malmrosgatan 55.
- Trelleborg 13: Pilevallskolans gymnastiksal, Allmogevägen 3.
- Trelleborg 14: Östra skolan, Ö. Förstadsgratan 106.
- Trelleborg 23: Pilevallskolans matsal, Allmogevägen 3.
- Trelleborg 26: Dalajärs förskola, Bolstervagnsvägen 4.

Detta är vallokalerna i byarna:

- Trelleborg 21: Skegrie skola, gymnastiksalen.
- Trelleborg 22: Hammarlövs församlingshem.
- Trelleborg 24: Västra Alstads skola, Västra Alstad.
- Trelleborg 25: Gylle skola, Gylle.
- Trelleborg 27: Folkskolan Södra Åby, Södra Åby.
- Trelleborg 28: Anderslövs församlingshem, Anderslöv.
- Trelleborg 29: Grönby församlingshem, Grönby.
- Trelleborg 30: Kommunalhuset, Klagstorp.
- Trelleborg 31: Smygeskolan, Smygehamn.
- Trelleborg 32: Källstorps församlingshem, Källstorp.

Så här går röstningen till

Att delta i folkomröstningen är lika enkelt som att delta i ett vanligt val.

Du väljer den valsedel som du vill ha. Det finns tre alternativ: ja, nej eller blank.

Du går fram till valförrättaren som sitter vid ett bord. Där visar du fram ditt röstkort. Valförrättaren ger dig ett kuvert.

Du går in bakom en skärm och lägger en valsedel i kuvertet.

Sedan lämnar du kuvertet till valförrättaren, som lägger det i valurnan.

Valförrättaren bockar av dig i en röstlängd. Det är beviset för att du har röstat.

Alla ska kunna rösta, även den som använder rullstol. Om du inte kan komma in i vallokalen ska du be en valförrättare att hämta din röst.

Om du behöver hjälp med att lägga in din valsedel i kuvertet kan du be om hjälp med det också.

Information om de olika alternativen i folkomröstningen finns bland annat på www.euroupplysningen.se Telefon 020-250 000

den 14:e september

Det finns tre alternativ ja, nej eller blankt

Den 14 september är det åter dags att gå till valurnorna. Den här gången ska svenska folket ta ställning till om vi ska gå med i EMU-systemet och införa euron eller inte som betalningsmedel.

Valet går till på samma sätt som förra året med skillnaden att här är det ett enda val, inte tre, som skall göras.

Folkomröstning, en del av demokratin

En folkomröstning är ett sätt för landets styrande att få reda på vad medborgarna tycker i en viktig fråga. Det är riksdagen som beslutar hur frågan skall formuleras och vem som ska ha rösträtt.

Frågan som ska besvaras i folkomröstningen lyder: "Anser du att Sverige ska införa euron som valuta"?

Svarsalternativen är ja eller nej, men det finns också möjlighet att rösta blankt.

Så räknas rösterna

I kommunen är det valnämnden som ansvarar för omröstningen. Valnämnden anställer valförrättare och ordnar lokaler.

Länsstyrelsen har det regio-

nala ansvaret för den slutgiltiga röstsammanräkningen.

Det totala ansvaret för valet har den statliga valmyndigheten. På deras hemsida finns det mesta samlat som handlar om folkomröstningen.

På valnatten räknas alla röster, även de blanka. Men det är endast ja-rösterna och nej-rösterna som påverkar slutresultatet.

Valdistrikten

Kommunen har 26 valdistrikt med 1500–1800 röstberättigade i varje.

Trelleborgs kommun är också indelad i två valkretsar.

Resultatet räknas samman i varje distrikt för sig, därefter för valkretsen, hela kommunen, länet och landet.

Dessa har rösträtt

Rösträtt vid folkomröstningen har alla svenska medborgare och alla de som har rösträtt vid kommunala val.

Alla som har rösträtt finns i röstlängderna, en för varje valdistrikt. Den som senast den 14 september har fyllt eller fyller 18 år och i övrigt uppfyller kraven finns med i röstlängden.

Svenska medborgare som är

folkbokförda i landet den 15 augusti har rösträtt, liksom utlandssvenskar som någon gång har varit folkbokförda.

För EU-medborgare och medborgare i Norge och Island gäller att de ska ha varit folkbokförda i Sverige senast den 15 augusti för att få rösta.

För andra utländska medborgare krävs att de varit folkbokförda i Sverige tre år följt före valdagen. Alla tas upp i röstlängden i den kommun de var folkbokförda den 15 augusti.

Röstkort med posten

Alla som har rösträtt får sig ett röstkort där det anges var och när man kan rösta.

Om personuppgifterna på kortet är fel ska man senast den 2 september ha anmält detta till länsstyrelsen och begärt rättelse.

Precis som vid andra val går det att rösta i sitt distrikt, på posten, på institutioner som sjukhus och vårdinrättningar, på ambassader och konsulat utomlands eller med brevöst från utlandet och fartyg i utrikes fart. Man kan också under vissa omständigheter rösta med bud.

Kommunens information om valet fortsätter på nästa uppslag: ➡➡

➔ Kommunens information om folkomröstningen fortsätter här:

Särskild valdag inom vården

Om Du bor på ett servicehus eller ålderdomshem i Trelleborg kan Du rösta redan söndagen den 7 september klockan 10–12.

Röstningen genomförs som en vanlig poströstning.

Anhöriga är välkomna att göra ett besök och kan då passa på att rösta tillsammans med sina ”gamla”.

Särskilda röstmottagningsställen finns på följande platser:

BÄCKAHÄSTEN

Hallasvängen 25, 231 65 Trelleborg

TORNSPIRAN

Portgränd 24, 231 63 Trelleborg

HALLAMÖLLAN

Hallasvängen 29, 231 65 Trelleborg

TÄPPAN

Malörtsvägen 2–6, 231 36 Trelleborg

HERMELINEN

Nygatan 4-6, 23170 Anderslöv

ÅLDERMANNEN

Sockenvägen 4, 231 34 Trelleborg

LASARETTET, Sjukgymnastiklokalen

Hedvägen 46, 231 85 Trelleborg

ÖSTERGÅRDEN

Östergatan 65, 231 45 Trelleborg

MYRAN

Östergatan 15, 231 44 Trelleborg

Dessutom berörs två seniorboenden.

Det är FÅGEL BLÅ,

Syster Jennys väg 18 B & C, och

PARADISET, Syster Jennys väg 30 B & C.

De som bor här är välkomna att rösta på Silverängen.

SILVERÄNGEN

Syster Jennys väg 46, 231 36 Trelleborg

SMYGEHEM

Smygehem, 231 78 Smygehamn

Saknar du röstkort? Gör så här:

När den här tidningen kommer ut ska alla röstberättigade ha fått sitt röstkort med posten. Om du inte har fått något röstkort - eller har tappat bort det - kan du ringa till valnämnden och fråga var du ska rösta. Då kan du gå till ”din egen” vallokal på valdagen, legitimera dig med ett ID-kort och avge din röst.

Valnämnden i Trelleborg svarar gärna på frågor om folkomröstningen och hur den praktiskt ska genomföras i Trelleborg.

Ta kontakt med **JONNY SJÖSTEDT**, telefon 53 112, e-post: jonny.sjostedt@trelleborg.se eller med **AINO FRIMAN**, telefon 53 116, e-post: aino.friman@trelleborg.se

Detta har vi röstat om förr

Första gången var 1922 och frågan gällde införande av rusdrycksförbud. Resultatet blev en rysare. Ja-sidan fick 49,1 procent av rösterna, nej-sidan 50,9.

3,3 miljoner var röstberättigade - kvinnor hade fått rösträtt bara något år tidigare - men endast 55 procent röstade.

Till omröstningen om spritförbud gjorde ALBERT ENGSTRÖM sin affisch - Kräftor kräva dessa drycker!

Det kom att dröja mer än 30 år till nästa gång. Året var 1955. Ämnet högertrafik. Drygt 4,8 miljoner hade rösträtt - 53 procent röstade.

Av dessa sa en rungende majoritet nej, hela 82,9 procent. Tolv år senare fick vi trots detta ändå högertrafik, 1957 röstades det igen, nu om tjänstepension. Också här finns en affisch som gått till historien, den med den grånade mannen som säger "Gärna medalj, men först en rejäl pension". 4,9 miljoner hade rösträtt. 72,4 procent röstade. 45,8 procent valde alternativ 1, 15 alternativ två och 35,5 alternativ tre. 1980 var det dags att säga ja, nej eller kanske till kärnkraft.

Här kan du poströsta

Om du vill poströsta kan du göra det fram till valdagen. Tänk på att alla postkontor inte är öppna den 14 september.

Glöm inte att ta med ditt röstkort och ett ID-kort, eller pass.

Serviceställen och öppethållande för poströstning i Trelleborgs kommun:

Trelleborg 1, Kontinentgatan 2 Kassaservice	Öppet 29/8–14/9 Må–fred. 10–17.30 Lördag 10–12. Valdagen 10–12, 14–16
Postcenter, Kontinentgatan 2	Öppet 27/8–12/9 Må–fred. 07–19.
Medborgarkontoret, Sockenvägen	Öppet 8/9–12/9 Må & to 14.30–17 Tisd, onsd & fredag 12–15
Gert-Åkes Livs, Beddinge strandväg 104	Öppet 27/8–12/9 Må–fred. 16.30–17.30
Gröna Konsum Landsvägen 30, Anderslöv	Öppet 27/8–12/9 Må–fred. 14.30–17.30
Smygehamn Smygeskolan, Västanväg 3	Öppet endast 10/9–12/9 16.30–18.30

Resultatet av den omröstningen har diskuterats allt sedan dess. 6,3 miljoner fick rösta. 75,7 procent deltog. Av dessa valde 18,9 procent linje 1, 39,1 linje två medan 38,7 procent valde linje 3. 3,3 procent röstade blankt.

Medlemskapet i EU lockade det hittills största valdeltagandet i en folkomröstning - 83,3 procent. Året var 1994 6,5 miljoner fick rösta. Ja-sidan vann med 52,3 procent. 46,8 sa nej.

INGRID WALL

Säkerhet till vardags

Sven Jönsson, telefon 0410-531 64 eller 0708-81 71 64

sven.jonsson@trelleborg.se

Varför bär ungdomar kniv?

Under våren har en trygghetsundersökning genomförts på Söderslättsgymnasiet. 986 elever svarade på frågor om stöld, hot, skolkniv, skadegörelse, klotter, förfalskade ID-kort, häleri, gängbildning, alkohol och drogvvanor.

Resultatet av undersökningen är positivt men i några fall bör vi ta oss en funderare på lämpliga åtgärder:

- Hur skall vi minska stölderna? En fjärdedel av ungdomarna uppger att de blivit bestulna på en värdefull sak eller sin cykel senaste året.

- Hur skall vi minska hot-situationerna? 12 % av ungdomarna har någon gång det senaste året blivit hotade så att de känt sig rädda. Huvuddelen av hoten har framförts på fritiden.

- Varför bär ungdomarna kniv? Sju procent av ungdomarna bär kniv vid enstaka tillfällen. Några gör det regelbundet.

- Hur kan vi minska användningen av alkohol

Sven Jönsson, säkerhetschef i Trelleborgs kommun och chef för det lokala Brottsförebyggande rådet.

och droger?

På flera håll arbetar man med dessa frågor. Skolan har tex en ärlig ANT-vecka (Alkohol, Narkotika, Tobak) och bedriver ett aktivt arbete för att minska stölderna under skoltid. Brottsförebyggande rådet har även beställt en medborgarundersökning av Rikspolisstyrelsen. 300 personer i Trelleborg har fått svara på frågor om hur man upplever tryggheten inom kommunen. Resultatet av under-

sökningen kommer att presenteras efter sommaren.

Tillsammans med närpolisen tittar vi nu på statistik över anmälda brott och frekventa brottsplatser och hoppas få en god bild över var Brottsförebyggande rådet skall koncentrera sina insatser och driva projekt för att stärka tryggheten i vår närmiljö.

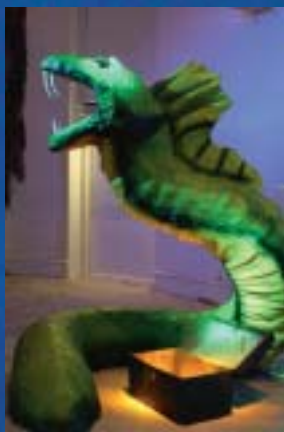
Ett projekt har redan startat för trygghetskaptade åtgärder i Trelleborgs centrum. Under våren har vi bl.a diskuterat belysning och problem med skymmande vegetation.

Att uppleva trygghet och säkerhet är viktigt för oss alla. Det vore förfärligt om inte våra gemensamma ansträngningar för ett tryggare och säkrare samhälle

leder oss i rätt riktning utan vi tvingas leva som ELAYNE BOOSLER* skaldar: "Jag har sex lås på min dörr, alla på en rad. När jag går ut läser jag vartannat lås, för när tjuven står där och dyrkar alla mina lås så kan jag vara säker på att han alltid läser tre utav dem".

Mer information om brottsförebyggande verksamhet finns på BRÅs hemsida:

www.bra.se.

Aq va väsen

TRELLEBORGS MUSEUM

30.3 - 28.9 2003 Östergatan 58 tel 0410-53045

Håll tummarna

Snart kommer "Så ska det låta" för barn i SVT. Tre mellanstadieelever från Trelleborg medverkar redan i första programmet den 10 september.

De är **SOFIE JOSEFSSON**, 11 år, Lillevång och **PHILIP ÅBERG**, 11 år, Smygeskolan och **ELIN ANDERSSON**, 10 år, Östra Skolan.

Combo heter programmet och sänds på bästa sändningstid, onsdagar kl 18.30. Femton program är inspelade och allt börjar nu i september.

Två lag om vardera tre barn i 10–12 år tävlar i varje program. 15 lag från hela

Sverige medverkar. Barnen svarar på musikfrågor och sjunger själva när de känner igen låtarna.

Det är fyra till fem tävlingsmoment i varje program. Det gäller att kunna höra vilket instrument som spelas, känna igen musik från olika delar av världen och koppla ihop artister med låtar.

MICHAEL NORDBERG - biträdande chef på kommunala musik- och dansskolan i Trelleborg - fick veta att programserien var på gång och tände på idén.

Enligt förutsättningarna skulle en video,

Elever från Musikskolan täv

för Sofie, Philip & Elin

med några obligatoriska inslag, skickas till seriens redaktion, som är lika med gänget bakom PETER HARRYSSONS populära familjeprogram. Produktionsbolaget Mastiff, som gör Combo, svarar också för "Så ska det låta".

Sångläraren KRISTINA NILSSON på Musik- och dansskolan i Trelleborg tränade och instruerade sina elever. Videon blev bra. Av 200 insända videobidrag togs sexton ut till TV-serien.

De medverkande lagen deltar i en utslagsstävling. De två bästa slåss om segern

i en avslutande final. Samtliga program spelades in i juni, men hur det gick för Sofie, Philip och Elin får vi reda på först efter sändningen. De är nämligen ytterst förtegnas - för spänningens skull.

Programledare är JOSEFINE SUNDSTRÖM. Senast gjorde hon "Junior-Jeopardy" för TV4. Hon säger:

- Vi vill göra en lekfull musiktävling för unga med visor, schlager och pop. Men barnen ska inte bara använda sig av sina musiktalanger. Samarbetsförmåga och fantasi är också viktigt.

lar i barnens "Så ska det låta"

Fråga Frida

Frida Winitsky har kontor i Rådhuset frida.winitsky@trelleborg.se Tel 532 23 Fax 441 90

Vad gör Hyresnämnden?

Uppstår en tvist mellan hyresvärderna och hyresgästen eller mellan bostadsrättsinnehavaren och bostadsrättsföreningen kan hyresnämnden medla. Det kan gälla allt från överlåtelse av hyresrätt till sambo till medlemskap i bostadsrättsförening. Även frågor om hyresförhandlingslagen kan föras till hyresnämnden.

En skriftlig ansökan ska lämnas till Hyresnämnden. Det sker på en särskild blankett som erhålls hos Hyresnämnden.

Hyresnämnden tar inte ut någon avgift. Parterna står för sina egna kostnader, som t ex. förklarad arbetsförtjänst.

Telia och deras underleverantörer

I juni kom ett beslut från ARN där Telia fick dra tillbaka sitt krav på debitering av internettjänst. Beslutet från ARN gällde att konsumenten inte hade betalningsansvar när hans modem blivit "kidnappat" av Let to Phone. Fakturan gick via Telia.

Frida Winitsky är sedan 1985 Trelleborgs konsumentsekreterare.

Adressen är:
Algatan 13
231 83 Trelleborg

Då ansåg man från Telia att konsumenten var bunden av Telias regler, dvs den som är kund hos Telia är ansvarig för anslutningen och användningen av nätet. Men argumentet höll inte hos ARN. Man grundar sig på att ERB - Etiska Rådet för Betalsamtal - den 11 februari 2003 interimistiskt rekommenderade Telia Sverige AB att säga upp avtalet med Let to Phone AB på grund av att bolaget allvarligt överträtt gränsen för god etik vid tillhandahållande av betalsam-

talsnummer.

Kanske kan vi äntligen få se ett slut på alla dessa bluffbolag?!

Låga räntor - tid att köpa hus?

Räntorna i Sverige är låga då detta skrivs. Förra gången vi hade låga räntor sköt husköpen och låntagningen i höjden. Folk lånade till allt. Även till till aktieköp och då aktierna rasade blev det katastrof.

- Är det rätt att köpa hus nu? - Ska man binda lånen? Det finns många frågor och många fallgropar. Huvudsaken är att man tänker noga efter och ser att man kan klara sig även ifall räntorna börjar skjuta i höjden. Det ska alltid finnas en buffert för oförutsedda utgifter.

Viktig nyhet om "god tro"

1 juli 2003 kom åter en ändring i (Konsumentköplagen). Det nya är att man inte säkert kan behålla en vara man köpt i "god tro". Lagen har instiftats för att minska handeln med stöldgods.

Vi blir fler och fler

Befolkningen i Trelleborg växer för varje månad.

Under juni blev vi 71 fler, enligt Statistiska Centralbyrån. Totalt har befolkningen ökat med 209 personer under första halvåret. Det är mer än under hela förra året.

Enligt preliminära statistiken bodde 38 967 personer i kommunen den sista juni i år.

(Källa: SCB)

Familjer i kö för villa på Stavstens udde

Planerna för Trelleborgs nya stadsdel Stavstensudde på Kurland-området väster om E6:an börjar ta form.

Just nu pågår en fördjupning av översiktsplanen på Stadsbyggnadskontoret. Ingen bebyggelse kommer att ske nere vid strandlinjen, den ska växa fram på "backen", med fri utsikt ner mot havet.

Redan står flera hundra familjer i kö för en tomt.

Stadsbyggnadschefen STEFAN FERM redovisade planerna för kommunstyrelsen på junisammanträdet.

Det stora området ska byggas ut med start närmast Albäck. Ambitionen är att olika former av

bostäder ska blandas. Det reserveras också mark för skola, affär och annan service i området.

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till utbyggnaden av Stavstensudde.

- Det är ett unikt område som nu blir tillgängligt för bebyggelse och ger möjligheter till ett havsnära boende. Det här är Trelleborgs framtid, säger kommunstyrelsens ordförande EGIL AHL.

(Källa: www.trelleborg.se)

Klart med villor i V Tommarp och Smyge

Kommunstyrelsen tillstyrker detaljplanen för ett tjugotal småhus söder om byvägen i Västra Tommarp. I ett tillägg säger styrelsen att det är viktigt att ta hänsyn till hur gång- och cykelvägen utformas och att man i största möjliga mån ska använda solfångare vid uppvärmning av husen.

Inte heller har kommunstyrelsen något emot planerna att bygga ut Smygehamn med fler villor. Intresset är stort bland dem som står i den kommunala tomtkön att bygga i Smyge.

Enligt förslaget ska skolan i byn byggas ut samtidigt som det blir plats för

*Hänt
sen sist*

fler bostäder. Området är 42 500 kvm stort och ligger väster om skolan.

(Källa: www.trelleborg.se)

Simlinge

- ingen ekoby

Trelleborgs kommun har lagt ned projektet att göra Simlinge till en ekoby. Skälet är att det inte gått att skapa enighet bland byborna.

Studiegrupper från hela världen har de senaste åren besökt Simlinge och tagit del av planeringen av projektets olika faser.

(Källa: www.trelleborg.se)

Sopor gav utdelning på aktier

Trelleborgs kommun tjänade 826 506 kronor i aktieutdelning som delägare i Skånes avfallsaktiebolag. Vid SYSAV:s bolagsstämma bestämdes att aktieägarna skulle få 333 kronor per aktie.

Kommunen äger 2 482 aktier.

(Källa: TA)

Motorvägen klar 2008

Utbyggnaden av E6 mellan Trelleborg och Vellinge blir försenad.

➔ Byggstarten är framflyttad till 2006. Vägen ska vara klar senast 2008. Det framgår av Vägverkets reviderade nationella utbyggnadsplan, som blev offentlig i augusti.

Miljöprövningen blir klar i höst. Kommunstyrelsens ordförande EGIL AHL säger:

- Det är ett steg framåt. Vi har aldrig tidigare fått ett konkret årtal att ta fasta på. Det känns som om vi är framme vid mållinjen efter att ha kämpat för ett genombrott i den här frågan i flera år.

(Källa: TA)

Regeringsråd avgör om kyrkan ska rivas

För att få riva Maglarps nya kyrka - uppförd 1907-08 i nygotisk stil - har församlingen bjudit in Regeringsrättens jurister för att göra syn på plats.

Kyrkrivningen har hamnat i långbänk.

Församlingen vill riva eftersom underhållet är för dyrt och rasrisken är för stor.

Byggnadsnämnden har sagt ja till rivning. Lunds stift och Svenska Kyrkan har instämt i detta.

Länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet vill dock

Maglarps nya kyrka - ska den rivas eller inte?

behålla kyrkan eftersom den har ett kulturhistoriskt värde.

Riksantikvarien föreslår alternativa användningsområden, t ex museum, bibliotek, konsertlokal eller bostäder. Församlingen har överklagat.

Det blir nu regeringsrätten som får slita tvisten om kyrkans vara eller inte vara. Därför vill församlingen att regeringsråden ska komma ner till Maglarp för att se sprickor och repor med egna ögon.

Kanske får de då också se Maglarps gamla kyrka - i romansk stil från slutet av 1100-talet.

Den gamla kyrkan, en av

Nordens äldsta tegelkyrkor, riskerar inte att rasa. Kyrkan är i prima skick.

Miljödömsstolen gav tillstånd till ny kemifabrik

Bona Kemi har fått klartecken från miljödömsstolen för sin nya kemifabrik på väster i Trelleborg, mittemot Pergos lager på Hedvägen.

I fabriken ska Bona Kemi tillverka bindemedel till färdiga golvlack och rengöringsmedel. Enligt miljödömsstolens tillstånd är gränsen för utsläppen av flyktiga organiska ämnen ett ton om året.

(Källa: TA)

Nya radhus i Anderslöv

Trelleborgshem planerar att bygga femton nya radhus i Anderslöv.

Man räknar med att att de nya hyresrätterna ska vara färdiga för inflyttning i maj 2004. Bostäderna blir tvåor, treor och fyror på sextiotre, sjuttio respektive åttiofem kvadratmeter.

Månadshyran för en trea beräknas till 4 950 kr.

(Källa: SDS)

Vikingar bodde under Rådhuset

Vid provgrävningar inför byggprojektet vid Rådhuset har arkeologerna funnit rester av medeltida bebyggelse.

Grävningarna resulterade i fynd från vikingatiden, men också krukor från 1200-talet.

Fynden visar att den tidi-

gaste Trelleborgs-bebyggelsen var större än man trott.

Länsstyrelsen har beslutat att området ska slutgrävas.

Trelleborgshems byggprojekt - som ska ge arton två- och treumslägenheter - blir därmed minst fyra månader försenat.

Länsstyrelsen och Trelleborgshem delar på kostnaderna, cirka tre miljoner kronor.

(Källa: TA)

Nytt rekord i hamnen

Trots lågkonjunktur på kontinenten, särskilt i Tyskland, kommer goda nyheter från hamnen:

1) Under de första sex månaderna i år fraktades drygt 5,5 miljoner ton gods via Trelleborgs hamn. Det är ett nytt rekord. Den tidigare bästa noteringen var

*Hänt
sen sist*

från år 2000, året före Öresundsbron. Ökningen mot förra året är 4,1 procent.

Antalet passagerare ökade med 100 000 under årets första sex månader.

2) Rederierna rapporterade i juni att förbokningarna inför semesterperioden var rekordartad.

För första gången sedan Öresundsbron kom i gång ökade förhandsbokningarna markant. Rostock ökade med 143 % (färja) och 43 % (katamaran).

(Källa: TA)

Socialbidragen minskar

Socialbidragen fortsätter minska i Trelleborg. De är nu nere på samma nivå som för fem år sedan. Det innebär lägre kostnader för kommunen.

I juni 1998 kostade socialbidragen cirka 5,5 milj. Samma månad i år var beloppet 3,5 milj. I juli sjönk bidragen ytterligare.

Tendensen är densamma i alla kommuner i hela landet. Vid årsskiftet kom en ny lag som ger Försäkringskassan ansvar för alla över 65 år som inte haft arbete i Sverige. Tidigare omfattades den här gruppen av socialbidrag.

(Källa: www.trelleborg.se)

Så mycket ger turismen

Skånes turistråd har gjort en tabell som visar vad turismen betyder för kommunerna i Skåne. Siffrorna avser 2001:

(Källa: SDS)

	Omsättning i miljoner kr	Antal över- nattningar:	Jobb heltid/år	Skatt till kommunen i milj. kr.
Trelleborg	269	233 000	235	14,8
Vellinge	208	177 500	185	10,8
Svedala	65	34 000	60	4,1
Staffanstorps	49	8 100	35	2,3

BAD Huset

Ö.VALLGATAN 6

0410 - 538 70, 538 71

BADET ÄR ÖPPET

Tisdag, 12-20
Onsdag 10-20.
Torsdag, 12-20.
Fredag 12-20.
Lördag 9-15.
Söndag 9-15.
Måndag stängt.

SPECIELLA AKTIVITETER

Onsdag
17-20.
vuxenbad.
20-20.45.
damsim.
Fredag 17-20.
familjekväll.

VATTENGYMPA

Drop in:
Onsdag
17-18,
19-20.

LÄTTGYMPA

Drop in:
Onsdag 14-15.

PROVA NYA TURKEN

Tisd 12-20, dam
Onsd 12-20, herr
Torsd 12-20, dam
Fred 12-20, herr

PRISER, INKLUSIVE ENTRÉ:

Ett bad 80 kr,
10 bad 640 kr,
25 bad 1500 kr.

VARMVATTEN- BASSÄNGEN (35°)

Onsdag: 11-12.
(öppet för alla)
18-20. (vuxna).
Fredag 13-14.
(barnsim 0-2 år).
Fredag 17-20.
Söndag 11-15.
SOLARIUM
"SUNVISION"
Måndag 8-17.30.
Tisdag-fredag
8-19.30.
Lördag-söndag
9-14.30.
(Boka tid:
0410-538 70).

BARNKALAS

Ring & boka.
Telefon: 538 73.

BILJETTPRISER

BADHuset
Barn, 3-6 år, 10:-
Barn, 7-17 år, 20:-
Vuxen, 40:-
Pensionär, 30:-

Det särskilda
pensionärspriset
gäller tisdag,
torsdag och fredag
12-15.
Onsdag 10-15.
Lördag och söndag
9-12.

Familjebad, 80:-
(2 vuxna+
2 barn/ungdomar)
Morgonbad 30:-.
(med frukost 50:-)

RABATTKORT/10

Barn, 80:-
Ungdom, 160:-
Vuxen, 320:-
Familj, 600:-
Pensionär, 280:-

RABATTKORT/25

Barn, 185:-
Ungdom, 375:-
Vuxen, 750:-

RABATTKORT/50

Barn, 350:-
Ungdom, 700:-
Vuxen, 1.400:-

RABATTKORT/100

Barn, 650:-
Ungdom, 1.300:-
Vuxen, 2.600:-

MORGONBAD

Tisdagar, onsdagar
och torsdagar
har ni möjlighet
att simma på
morgonen kl
6.30-8.00.
Pris: 30 kronor
Frukost kan också
beställas.
Bad med frukost:
50:-

VARMVATTEN-
BASSÄNGEN
10:- (plus entré
till badhuset).
10-kort, 80:-
(plus entré).
Vattengympa
"Drop in":
10:- (plus entré
till badhuset).
10-kort, 80:-
(plus entré till
badhuset).

TURKEN

Gruppbokning
(utanför de vanliga
tiderna)
Söndag-måndag
16-22.
Tisdag-fredag
20.30-22.30
Lördag 9-23.00.
Boka på telefon:
538 73

SOLARIERNA
"Sunvision":
20 minuter, 30:-
10-kort, 250:-
"Provision":
6 minuter, 20:-
Ring & boka:
538 70.

*Badhuset
-alltid med
sommar
och sol*

Medborgarkontoret

Ann-Marie Hansson

Telefon 531 90 Fax 40 425

ann-marie.hansson@trelleborg.se

Vad är det för skillnad mellan färdtjänst och sjukresor?

Min mor har fått färdtjänst. Vad är det för skillnad jämfört med sjukresor?

SVAR:

Färdtjänst används t. ex. till arbetet, ärenden av olika slag, besök till släktingar och vänner och till olika aktiviteter. Kommunen administrerar färdtjänsten.

När det gäller behandlingsresor sk. sjukresor så administrerar Region Skåne dessa. Exempel på sådana är resor till läkare, sjukhus, sjukgymnast, distriktssköterska, tandläkare, provtagning, omläggning, utprovning av hjälpmedel. Till dessa resor kan man inte använda sig av färdtjänst.

FRÅGA:

Vi ska snart få barn undrar vilket efternamn vårt barn får? Vi är inte gifta.

SVAR:

Om barnets föräldrar har ett

Ann-Marie Hansson är chef för kommunens medborgarkontor.

gemensamt efternamn, får barnet automatiskt föräldrarnas namn.

Om föräldrarna har olika efternamn när barnet föds, gäller olika regler. Om det nyfödda barnet har äldre helsyskon, som står under föräldrarnas gemensamma vårdnad, får barnet det efternamn som det senast födda syskonet bär. I annat fall får föräldrarna välja efternamn för barnet. De kan välja ett namn som

någon av dem bär. De kan också välja ett namn som någon annan av föräldrarna senast burit som ogift.

Om ingen anmälan görs anses barnet ha förvärvat moderns efternamn.

FRÅGA:

Jag har slutat min anställning efter bråk med chefen. Har jobbat på samma företag i fler år. Kan chefen vägra skriva ut anställningsbetyg?

SVAR:

Enligt rättspraxis är arbetsgivaren skyldig att utfärda betyg. Arbetsgivaren måste också avge vitsord om hur arbetstagaren skött sina åligganden.

FRÅGA:

Det sägs att man äger sin bostadsrätt. Innebär det att jag äger väggar, golv, tak och allt annat i lägenheten?

SVAR:

Nej. Fastigheten ägs av föreningen, men du har nyttjanderätt till din lägenhet.

Allt som fanns i lägenheten av fasta installationer när du flyttade in tillhör föreningen.

Medborgarkontoret:

Kontor finns på Stadsbiblioteket, tel 53 190,

och på Sockenvägen, tel 53 195

Våra tider: Kontoret på biblioteket,

månd–torsd. kl. 10–18, fredagar kl. 10–16.

Filialen på Sockenvägen,

månd–fred. kl. 9.30–13.30.

Vårt café har öppet samma tider som

Medborgarkontoret. Här säljer vi kaffe,

ostfrallor, kakor, frukt, läsk och godis.

Albäck - en vildpar

Albäcksområdet är Trelleborgs första fritidsområde. Vildparken är centralt belägen och får ännu större betydelse när Kurlandområdet - den nya stadsdelen Stavstensudde på andra sidan E 6 - byggs ut.

A

lbäck har en lång och brokig historia bakom sig. När inlandsisen smälte för cirka 17 000 år sedan bildades små grusåsar i området. De flesta är genom täktverksamhet borta, men Albäcksbacken finns delvis kvar.

TEXT
& BILD:
BERNDT
FRIBING

Några tusen år senare, då dagens Östersjön hade ett annat utseende, trängde en havsvik in mellan Albäckens och Ståstorpsåns mynningar i riktning mot Skegrie och Häslöv.

Senare, för ca 7 000 år sedan, stod vattennivån 4-5 meter högre än idag och Östersjöns vågor byggde upp en strandvall, "Järavallen", där kustvägen nu går fram. Stenåldersmänniskan hade knapast känt igen sig.

Stort gravområde

I forna tider var Albäck ett stort gravområde och man har vid utgrävningar gjort många intressanta fynd från skilda tider. Idag är gravområdet mindre bl a på grund av vägdragningar. Bland fynden finns skelett och brandgravar (rester efter likbål), lerkärl, smycken, vapen och redskap.

Vid schaktningar i samband med upp-

repade vägarbeten på 30-, 60- och 70-talen har man hittat många gravar på Albäcksbacken, de äldsta från yngre stenåldern, men de flesta från järnåldern, ca 500 f.Kr-1050 e.Kr.

Strax söder om E 6 ligger ett intressant gravfält från järnåldern. Ett stort antal högar är uppkastade över gravarna, som ligger uppe på Järavallens krön. Gravarna smyckas med naturens egna örter med vårens backsippor som höjdpunkt.

Skeletten i högarna är mestadels upplösta, men man har bl a gjort ett intressant fynd av en båt under en av högarna. Båtens träkonstruktion har förmulnat men ett stort antal järnningar, som låg inom ett ovalt område, avslöjade båtens form och storlek. Farkosten var ca 4,5 x 2 m. och förmodligen från tidig vikingatid.

Skolungdomar planterade

Skogen tillkom på initiativ av rådman TORSTEN JUNGBECK och Trelleborgs Planterings- och Försköningsförening. Planteringen sköttes av skolelever bl.a. från lärare Anselms klass på Västra skolan. Arbetet slutfördes 1924 till en kostnad av 5 717 kronor!

Skogsområdet blev snabbt populärt och

k på gångavstånd

På den gamla tippen växer täta buskage av olika sorters buskar, t ex olika arter av vilda rosor.
I bakgrunden ses själva skogen. Hitom skogen ligger rester av Rådmansängarna. ➡

1936 uppfördes en kaffestuga strax öster om Albäcksån och skogen blev än mer populär. Tyvärr revs stugan i slutet av 70-talet och många trelleborgare minns den med saknad.

Vägarna breder ut sig

Redan ett decennium efter skogens tillkomst bröt den nya vägen till Skegrie genom Albäcksbacken. Nya ingrepp gjordes 1967 i samband med högertrafikomläggningen och vintern 1976–77 drabbades Albäck ytterligare en gång av stora förändringar. Vid detta tillfälle flyttades och omplanterades ett stort antal ganska stora bokar för att lindra de negativa effekterna. Träden flyttades med hjälp av en skpadmaskin och planterades bl a runt den västra dammen. Förflyttningen lyckades och träden har utvecklats väl.

Våtmark blir soptipp

Norr om skogen ligger Rådmansängarna, som fram till 40-talet omfattade stora arealer fuktig ängsmark samt flera djupa vattensamlingar. Vattenhålen var rester av torvtäckter bl a från första världskriget. Idag täcks stora delar av våtmarkerna av en soptipp, som i sina äldsta partier planterats med buskar och träd. För den oinvidige är det omöjligt att se spåren efter tippen.

Albäckafrun - ett elakt troll

Albäckafrun var ett elakt troll, som gärna skadade människor och ställde till besvär. När man körde över bron så hände det att hästarna skenade eller så lossnade något vagnshjul. Det kunde också hända att man tappade något.

Albäckafroan, som hon också kallades, styrde och ställde tillsammans med "backatrollen" från Albäcksbackens statliga salar, uppresta på guldspelare. Det var

inte länge sedan denna tro var stark och en del av människornas vardag.

Sveriges sydligaste skolskog

Albäcksskogen är visserligen en liten skog men den har stora kvalitéer när det gäller flora och fauna, som karaktäriseras av stor artrikedom och många olika naturmiljöer.

Av den gamla skogen finns ännu några träd kvar, men vildparken har utökats med en mängd olika buskar och träd, särskilt i den östra delen. Här har skolelever, som representerade kommunens alla skolor, skapat Sveriges sydligaste arboretum (i studiesyfte gjord plantering av träd och buskar). På platsen växer bl a naverlönn, hästkastanj och järnek.

Naverlönn är Sveriges mest sällsynta träd i vilt tillstånd och finns annars bara i Svedala kommun nära Aggarp. Bladet ingår i Svedalas kommunvapen.

På andra ställen i Albäck växer täta bestånd av bl a hagtorn, nyponros, hägg, vresros, hylle, slån och björnbär. Bland träden lägger många besökare märke till silverpoppel, som inte växer vild i Norden, men som trivs odlad på våra sydliga breddgrader.

Vitskräpen är en annan växt som väcker uppmärksamhet. Den blommar tidigast av alla örter i Albäck och breder senare ut sina stora, rabarberlika blad vid åkanten.

Parkslidens jättelika blad och höga, täta bestånd kan inte undgå någon.

Fåglarna trivs

Tack vare blandad natur är djurlivet rikt i Albäcksskogen. Det gäller inte minst fågellivet. KERSTIN SVALIN, en av våra duktiga ornitologer, besöker ofta Albäck och betraktar skogen som en pärla. Milt klimat, sydligt läge nära kusten och kontinenten och stor variation gör att många

Mars i Albäck. När betet upphörde i södra delen av området vandrade vassen in. På vintern och den tidiga våren drabbas området ibland av översvämningar.

fåglar attraheras av skogen. Det gäller både häckande, rastande och övervintrande fåglar. Kerstin har under en tioårsperiod observerat inte mindre än ca 250 fågelarter i Albäcksområdet, inklusive Fågelvik.

I Albäcksskogen finns tillgång till vatten och mat och lite "ovärdade hörn", vilket fåglarna uppskattar. Holkar drar till sig

svart-vit flugsnappare och rödstjärt och näktergalen trivs i den lummiga buskagen.

Steglitsen, den brokigaste och färggladaste av våra finkar, häckar också i området. Några döende träd kunde gärna få stå kvar, om de inte utgör en fara för besökare. Sådana träd gillas av många fåglar eftersom de innehåller många insekter. I en levande skog måste det finnas döda träd! ➡➡

Vinbergssnäckan - Sveriges största landsnäckä - lever i Albäcksskogen.

➔ Öringen leker i ån

I bäcken och dammarna finns fisk och grodor. Ål är vanlig i ån och småöring finns längre upp mot Skegrie. För att underlätta öringens fortplantning har en grupp ideellt arbetande fiskevårdsentusiaster lagt ut grusbottnar och stora stenar för att öka strömhastigheten och rensa botten från slam.

Leken äger rum på hösten då stora öringar går upp i ån. Eftersom de bara använder ån för fortplantning och uppväxt så är fiske förbjudet både där och utanför mynningen.

Fiskevården ökar öringstammen i Östersjön - till glädje för både yrkesfiskare och sportfiskare. Det är alltså inte frågan om att skapa ett nytt fiskevatten i ån. Men det kostar pengar och verksamheten sponsras därför av Rotary och Länsstyrelsen.

Sveriges största landsnäckä

I den västra dammen, som har det renaste vattnet, finns många sällsynta vatteninsekter och den ätliga grodan har också observerats. Den har i Sverige sin huvud-

sakliga utbredning i sydvästra Skåne.

Dammarna, som grävdes någon gång på 50-talet, har stor betydelse för den biologiska mångfalden. De har samband med varandra och bäcken genom kulvertar.

Bland de högre däggdjuren ser man ofta rådjur medan den sista uttern lämnade Albäck 1965.

Området är rikt på snäckor (har skal) och sniglar (har ej skal) och här lever Sveriges största landsnäckä - Vinbergssnäckan, som trivs bäst i Skåne. Den har förmodligen införts till vårt land som fastemat under vår katolska tid. På sydligare breddgrader är den en delikatess.

Källor och lästips:

BENGT JACOBSSON: Det gamla Trelleborg. Årsskrift 1978. Kap. Det forntida gravfältet vid Albäck.

CARL-EGON JÖNSSON: Sveriges Sydligaste Natur. 1987. Kap. Albäck och Fågelvik.

Muntliga referenser:

LARS SÖDERBERG, fiskevårdare och INGELA JACOBSSON, museichef.

Borgfrun berättar

Telefon: 0410-530 47 eller 0708-81 70 45

yvakristina.bengtsson@trelleborg.se

Härlig sommar 50 000 besökare

När ni läser detta är min första sommar som Borgfrun till ända. I skrivande stund är jag mitt uppe i den. Solen strålar från en klarblå himmel och svetten lackar. Ni må tro att det är skönt att ha en löst sittande lannesärk på sig!

Många, både turister och ni trelleborgare, har tittat in och hälsat på. En härlig sommar har det varit med ungefär 50 000 besökare. Jätteroligt!

Det som vi arbetar mest med nu är att få området fräscht, inbjudande och spännande, så att det går att använda, och framför allt väcker lust att använda. Planteringen och dammen, där ett andpar och minst en högt kväkande groda flyttat in, är ett smakprov.

Alla dagar under hela sommaren har ni kunnat träffa minst en kunnig arkeolog i Medeltidshuset som gärna har berättat om Borgen och Tiden samtidigt som ni kunnat ta en fika och

Ylva Kristina Bengtsson är arkeolog och arbetar på museet i Trelleborg när hon inte är på Trelleborgen

handla annorlunda minnen och presenter.

Våra duktiga hantverkare har varit i farten med brickbandsvävning, träslöjd, växtfärgning eller någon annan vikinga- eller medeltida syssla.

På måndagarna var det ni kära besökare som stod för aktiviteterna och hantverkandet - mycket uppskattat, inte bara av barnen, och duktiga var ni allihopa. Det där att skjuta med pil och båge är minsann inte det lättaste - men väldigt roligt när man väl fått in handlaget (tyckte speciellt papporna).

Onsdagskvällarna i juli

hemsöktes borgen av Gamla Goda? Gudar, Vattnets Vidunderliga Väsen, Stella Splendens och undertecknad. Berättandet är ett uråldrigt hantverk som vi inte får glömma bort, en viktig del av allas vår historia liksom den medeltida musiken.

Jag vill inte heller glömma de intressanta samtal som följde och som ibland varade ganska långt in i sommarnatten.

Under tre veckor (Tack Kockska stiftelserna!) myllrade borgområdet av barn som hade en riktig Vikingasommar. En dag kom en viking, i full stridsutrustning och nyss hemkommen från stridens hetta, på besök.

Något höst/vinterprogram har vi inte planerat eftersom restaureringen av borgen med byte av treller kommer att ta både pengar och borg i anspråk.

Jag hoppas att det fortsatta arbetet ska leda till en aktiv och levande Trelleborg. Och när ni läser detta står vi med ärmarna uppkavlade för att byta ut trellerna!

Ha en riktigt skön höst så ses vi framåt våren. Då kommer vi igen med spännande aktiviteter och program.

När gossarna blev stora fick

1939, när ABFs gossorkester, då knappt ett år gammal, skulle förevigas på bild för första gången var det säkert ingen tvekan om valet av plats: Stortorget,

framför Axel Ebbes då alldeles nya storverk; Sjöormen.

Bara några månader senare utbröt andra världskriget och marschmusiken gick

...k vi två fina vuxenorkestrar

taktfast mot en högkonjunktur.

Av de 24 pojkarna, som på bilden flankeras av de första ledarna PETTER NILSSON, E. CONRADSSON, E. LINGEMO och

P.O. FRIBERG, är fyra fortfarande aktiva: LEIF JÖNSSON, tenorhorn, JARL SJÖBERG, fagott, ALF WESTMAN, kornett och CURT JOHANSSON, trumpet.

⇒ I år har det gått 65 år sedan den första blåsorkester bildades. Det firas med två jubileer. Skälet är att fröet som sattes 1938 har rotat sig och skapat ett grenverk som knoppat av sig i ett flertal musikgrupper till glädje för trelleborgarna.

Ur samma rot uppstod både Trelleborgs Musikkår och Söderslätts Musikkår. Därför kan i år båda orkestrarna med rätta fira 65 årsjubileum.

I sommar har de som vanligt glatt tiotusentals trelleborgare med sina konserter i Stadsparken. Trelleborgs Musikkår med sommarkonserterna och melodikryssen. Söderslätts Musikkår med allsångskvällarna.

Att dessa populära gratisevenemang är en högsta kommunal och medborgerlig angelägenhet demonstreras av att orkestrarna leds av musikskolans chef, som också är kommunens kulturchef, respektive musikskolans biträdande chef.

Allsångsledaren är fullmäktiges ordförande. Unikt.

När Trelleborg kommun delade ut 2002 års kulturpris så gick också priset till bägge orkestrarna.

Grundare: Petter Nilsson

Men från början var det ABFs orkester. Dåvarande ledaren PETTER NILSSON var grundaren. Tillsammans med ERIK CONRADSSON skapade han en orkester som blev större och bättre för varje år.

På 60-talet knakade samarbetet med bildningsförbundet i fogarna och efter en schism om pengar och organisation marscherade Trelleborgs Musikkår ut ur arbetarrörelsens studieförbund med sina pukor och trumpeter.

Men ABFs orkester var inte knäckt. Bildningsförbundet hade fostrat så många musiker i sina cirklar att det ganska omgående gick att samla ihop ett nytt

gäng till en nygammal orkester.

Söderslätts Musikkår har fortfarande kvar samarbetet med ABF Sydvästra Skåne, även om namnet ändrades på 80-talet.

Ur publikens synpunkt var det en inbördesstrid med lyckligt slut.

Sällsynt med två orkestrar

Det är inte ovanligt att städer av Trelleborgs storlek har en hyfsad blåsorkester att användas vid festliga tillfällen. Mer sällsynt är det med två orkestrar av hög klass. Det har Trelleborg.

- Det är bra med konkurrens, det sporrar oss båda, säger MICHEL NORDBERG, biträdande chefen för den kommunala Musik- och Dansskolan och ledare för Söderslätts Musikkår.

JÖRGEN FLINK, kommunens kulturchef som också leder Trelleborgs Musikkår håller med:

- Publiken är vinnare. Det blir mer musik med två orkestrar. Konkurrensen gör också att man utvecklar sina bästa sidor.

Historien är viktig

Båda orkestrarna slår vakt om sin historia, den som börjar med lagbilden framför Sjöormen 1939.

Trelleborgs Musikkår är stolt över att ha fyra orkestermedlemmar med på bilden, som fortfarande spelar.

Söderslätts Musikkår har släktförbindelser med den legendariske skaparen av ABFs gossorkester Petter Nilsson. En av kårens tubaister är gift med ANN-CHRISTIN WILLEMO, barnbarn till Petter Nilsson. Ann-Christin är även aktiv i stödföreningen.

Båda orkestrarna får ärligen bidrag till verksamheten från kommunen, men också från Statens Kulturråd.

De har också egna supporterklubbar: Musikens Vänner är Trelleborgs Musik-

Fyra musiker från ABFs Gossmusikkår 1938 är fortfarande aktiva: Curt Johansson, trumpet, Alf Westman, kornett, Leif Jönsson, tenorhorn och Jarl Sjöberg, fagott.

Foto: BERTIL AHLBERG

Emblemen och färgerna är viktiga. De ger identitet och skiljer den ena orkestern från den andra.

kårs Stödförening.

Söderslättis MusikSällskap är stödföreningen för Söderslättis Musik-kår.

Gästspel

Trelleborgs Musikkår har gästspelat på många platser i Europa. I september deltar orkestern med nio andra orkestrar i den internationella musikfestivalen i Schlemma i sydöstra Tyskland.

Festivalen firar 10 års-jubileum och har bjudit in bl a Trelleborgskåren och US Army First Infantry Division Band.

Festivalen pågår i tre dagar från två scener i

ett jättetält som fylls av 5 000 människor från hela världen.

Höstkonsert

Söderslättis musikkår förbereder sig för årets stora höjdpunkt som är Höstkonserten i Folkets Park. Varje år engageras en eller flera välkända gästartister.

Under senare år har bland andra PETER HARRYS-SON, SYLVIA WRETHAMM-MAR, LILL-BABS, HASSE ANDERSSON och TITTI SJÖBLOM medverkat.

I år ges konserten den 2 oktober och gäst-artisterna blir MARIANNE MÖRCK och ANDERS EKBORG.

Kommunens jättar

Platanen utanför kyrkan har två väldiga stammar.

Almen i Jordberga slottspark är Skånes näst största Omkrets: 6,32 m. Skånes största alm finns i Ystad.

I träd kan man söka skydd undan faror, under en vacker trädkrona kan man uppleva kärleken och i offerträdens starka grenverk har människor och djur mist livet.

Träd har bevittnat historiens svåra stormar och ljumma briser. Träd har sett kungar beslutsamt regera och hjälplöst stupa. Träd är mytomspunna och väl beskrivna i berättelser och sagor. Träd har i alla tider fascinerat människor.

Träd är även livsnödvändiga för mängder av växter och djur som har träd som bostad, jaktmark och näringskälla. Många utrotningshotade djur och växter har sina livsmiljöer i föräldrade träd. Det är därför

viktigt att man så långt som möjligt låter döende träd stå kvar. Det är bättre både för kulturarvet och den biologiska mångfalden att endast ta ner de farliga grenarna och låta resten av trädet stå kvar på plats orört än att ta ner hela trädet.

Minst 23 jättar i Trelleborg

Det har under ett par år inventerats jättesträd i skånska kommuner och nu finns en rapport över vad man funnit. I Trelleborg är det framförallt Naturskyddsföreningen som har utfört inventeringen. Inventeringen är inte fulländad så det finns fortfarande jättar i Trelleborg att upptäcka och lägga till i listan.

Enligt inventeringen har man funnit 23

träd som uppfyller måttet "jätteträd" i Trelleborgs kommun.

Olika träd och buskar blir olika gamla vilket också påverkar hur stora de kan bli. Ek och idegran blir äldst och kan bli över 1 000 år gamla. Eftersom förutsättningarna är olika har alla arter sina egna kriterier och gränser för när de klassas som jätteträd. Dessutom tar man hänsyn till hur många träd som finns över en viss storlek för varje art.

Jordberga har näst största almen

De flesta jätteträden finns i Jordberga slottspark. Här kan man finna Skånes näst största alm och den mäter imponerande 6,32 meter i omkrets. Det är den näringsrika jorden och den goda tillgången till ljus och utrymme som gjort att denna alm kunnat bli så stor. Skånes största alm finns i Ystad och mäter 6,7 meter i omkrets.

I Jordberga slottspark finns även ask, avenbok, bok och hästkastanj av jättemått.

Största boken är den sydligaste

Kommunens största bok är även Sveriges sydligaste. Boken är en blodbok och

Den här björken står i Stadsparken norr om dammen och är klassad som jätteträd. På bilden syns ett mindre mulmhål som har bildats där en gren har sågats av. Mulmhål är ofta boplatser för utrotningshotade djur och växter

den står ståtlig och vacker i en grupp av andra träd och buskar i Smygehamn ca 100 meter väster om Smyge magasin. Boken är inte så hög men den rejäla stammens omkrets är 4,65 meter. I Skåne är det boken som har den största betydelsen för den biologisk mångfalden.

I Trelleborgs centrum finns flera träd som kan stoltsera med sin storlek. Vid Trelleborgs kyrka växer hästkastanjer som är ca fyra meter runt stammen.

Därtill finns hagtorn, idegran och en platan som delar sig i två väldiga stammar på 4,75 och 3,16 meter i omkrets.

I stadsparken hittar man björk, idegran och järnek av imponerande storlek. Övriga stora träd i Stadsparken är ännu inga jätteträd, men de är tillräckligt stora för att ha en stor betydelse för den biologiska mångfalden i parken.

Skyddsvärd lind i Stävesjö

Skyddsvärda lindar finns också i kommunen. Den största växer i Stävesjö och är 5,05 m runt stammen.

Linden är den tredje största i Skåne. Andra jättelindor finns att se i Stora Slågarp. Framför Stora Slågarps kyrka finns även en lind och en ek som är naturminnesmärkta. I området runt Stävesjö hittar man förutom lind även ask, bok och hästkastanj som klassas som jätteträd.

Så här mäter man träden

När man inventerar jätteträd mäter man normalt stammens omkrets i brösthöjd, dvs ungefär 1,3 meter över marken. Om trädet har midja mäter man på det smalaste stället. Är trädet förgrenat under 1,3 meters höjd mäter man varje stam för sig.

Anledningen till att man mäter stammen är att den inte slutar växa förrän trädet dör. Till skillnad från kronan som avstannar vid en viss storlek för att sedan långsamt minska när grenar dör och faller av.

Vanligen utgår man från att alla träd med en stamomkrets på minst 3,14 meter kontrolleras närmare i en inventering. Där emot är det inte säkert att alla dessa kan kvalificeras som jätteträd. Ekar blir ju

Sveriges sydligaste jättebok finns i Smygehamn. Omkrets: 4,65 meter.

både större och äldre än björkar. Även träd med en mindre omkrets än 3,14 m. kan klassas som jätteträd. Då tittar man på miljön där trädet växer. Ett träd kan vara mycket gammalt men ändå ha en relativt ringa storlek vilket kan bero på för lite näring och ljus. Till detta har vi även träd som är kulturhistoriskt intressanta och därmed högt skyddsvärda, t ex. hamlade träd och vägräd.

Bra bostad för djur och växter

I gamla träd kan det finnas mulmhål. När trädfibrerna bryts ned, ruttar i stora grenklykor eller t ex. där trädet fått en stor skada bildas hål i stammen, mulmhål. Dessa hål är boställe och födoställe för en mängd växter och små djur vilka hjälper till med nedbrytningen av trädet och på så sätt förstoras mulmhålet.

Mycket ofta kan det i dessa mulmhål finnas sällsynta och utrotningshotade djur och växter. Bildningen av mulmhål är en helt naturlig process och bidrar till att öka den biologiska mångfalden.

Har du frågor om jätteträd, inventeringen och bevarandet av träden är du välkommen att kontakta Agenda 21 eller Naturskyddsföreningen i Trelleborg. Om du dessutom råkar ha ett jätteträd på dina ägor får du gärna höra av dig berätta om trädet.

Text och Foto: MARIA OLSSON
Agenda 21- samordnare
Telefon 0410-532 96

Fråga om trädgård

Telefon: 0410-533 60. Fax: 0410-189 74

Träden behöver kärlek och vård

Träden i parkerna, alléerna och i våra villaträdgårdar är viktiga. De ger oss syre och en luft som är lättare att andas. De är vackra, men de behöver kärleksfull omvårdnad.

I en slättkommun är träden särskilt viktiga. I Trelleborgs kommun är 86 procent av all mark jordbruksodlad. Allemansrätten kan tillämpas bara på några enstaka procent av kommunens yta. Därför måste vi vara rädda om våra träd.

Att plantera träd är något som vi gör för våra barn och barnbarns skull. Kanske är det därför som det heter att den som planterat ett träd har inte levt förgäves?

Men träden har många farliga fiender. De slår till snabbt och obevekligt:

Stormar, kraschande bilister, berusade vandaler (som bryter av sköra plantor) eller grävskopor (som tar med sig livgivande rotsystem i sökandet efter olika slags jordledningar).

Göran Larsson är stadsträdgårdsmästare i Trelleborg. Han svarar gärna på dina frågor om trädgård och växtlighet.

Träden kan också dö långsamt, genom sjukdomar, eller genom vårdslös beskärning.

I mitten av 80-talet fanns 40 000 almar i kommunen. Sedan dess har almsjukan skördat 10 000 dödsoffer. Almsjukan är obotlig. Det enda man kan göra är att dämpa effekten och förhålla händelseförloppet genom att hålla rent, fälla sjuka trän och plantera nya sorter.

I Stadsparken finns 85 olika sorters träd. Därav några 100 år gamla almar. De har bara kort tid kvar att leva och måste ersättas.

I parken i Smygehamn fällde vi i vintras ett 20-tal sjuka

almar. De ska steg för steg ge plats åt avenbok och idegran och kanske några lönnar och lindar.

På Kapellplan har två döende almar ersatts av plataner

Men det finns också andra sjukdomar. Skogslindarna på Hedvägen har t ex drabbats av svartrost. Samma sjukdom har drabbat pyramidalmen på Frans Malmrosgatan. Träden torkar in, bladverken blir glesare och glesare och de går en långsam död tillmötes.

Ett starkt alléträd kostar mellan 1 000 och 1 500 kr att köpa och skötseln under det första viktiga året kostar ytterligare 500 kr.

Vi köper ungefär 200 nya träd varje år.

Beskärning kallas för att föryngra, men ibland - om det görs fel - är det rättare att kalla det föräldring. På 70-talet skars grova grenar bort från ett par gamla valnötsträd i Stadsparken. Sären läkte aldrig. Nu har rötan gått in och inom ett par år måste de fällas av säkerhetsskäl. Ingen vill ju ha ett ton valnötsträd över sig. Beskärning måste ske kontinuerligt - med eftertanke och från grunden.

Trelleborg i inv

Trelleborg fortsätter satsa stort på kommunala investeringar och är den kommun i Skåne som i särklass investerar mest.

Under förra året gick mer än en femtedel - 21 procent - av skatteintäkterna och de generella statsbidragen till investeringar. Genomsnittet för länet visar en investeringstakt på nio procent, i hela riket på sju procent.

Detta och mycket mer visar sammanställningen över de svenska kommunernas bokslut 2002. "Vad kostar verksamheten i Din kommun", producerad av Svenska Kommunförbundet och Statistiska Centralbyrån

Här kan man bl a läsa att Trelleborg satsar mer än genomsnittet på fritidssektorn samt äldre- och handikappomsorgen, medan den politiska verksamheten och kultursektorn kostar mindre i Trelleborg än i de flesta andra kommuner i Skåne.

Plus 498 kronor per trelleborgare

Trots kärvare ekonomi kunde Trelleborg även år 2002 visa ett positivt resultat. Uträknat per invånare i kommunen blev det 498 kronor. Genomsnittet i Skåne stannade på 341 kronor.

Vellinge gick med en förlust på 3 214 kr per kommuninvånare. Bäst gick det för Klippan med plus 10 996 per invånare.

Om man räknar in de kommunala bolagen - koncernen som det kallas i ekonomiska termer - ökade vinsten per trelleborgare till 651 kr. Länsgenomsnittet var 455 kr.

Trelleborgs kommun har av tradition en

låg skuldsättning. Utslaget på var och en i kommunen uppgick de långfristiga skulderna vid årsskiftet till 1 182 kr. Genomsnittet i Skåne är 6 563 kr. I Bjuv är skulden per invånare 33 664 kr, medan Kävlingebo är helt skuldfri.

2002 användes 98 procent av kommunens intäkter i form av skatter och generella statsbidrag till verksamheten. Det är en procentenhet mindre än genomsnittet i Skåne.

Trelleborg finansierar själv sin verksamhet till 27 procent. För hela Skåne är genomsnittet bara 21 procent .

Höga investeringar

Trelleborg är i täten av kommunerna i Skåne när det gäller investeringar. Förra året investerades 21 procent av intäkterna. I grannkommunen Vellinge var siffran 10. Närmast efter Trelleborg kommer Båstad och Ystad med 16 procent av inkomsterna.

Trelleborgs kommun har under en följd av år legat mycket högt när det gäller investeringar, främst inom skolan och äldreomsorgen. Också 2003 innebär stora investeringar, bl a. genom utbyggnad av gymnasiet på Bastionen och Nygatan.

Satsar på fritid

Utredningen har också tagit fram siffror på vad de olika verksamheterna kostar.

I Trelleborg är kostnaden för den politiska verksamheten 496 kr per kommuninvånare - i länet som helhet 531 kr.

Infrastruktur och skydd kostar 2 700 kr (2 729), fritidssektorn 1 135 kr (985), kultur 718 kr (883), förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg 4 840 kr (4 707), utbild-

esteringstoppen

ning 11 324 kr (12 495), äldre- och handikappomsorg 11 495 kr (11 420), individ och familjeomsorg 2 693 kr (2 170).

Kostnaderna för skolan

Inom skola och omsorg har utredarna jämfört kommunernas kostnad per elev eller vårdplats.

I Trelleborg kostade förra året varje elev i en förskoleklass 26 473 kr (41 181 som genomsnitt i länet), i grundskolan 57 434 kr (60 491).

Investeringarna för varje elev i grundskolan var 7 055 kr (7 516). Varje elev i gymnasiet i hemkommunen kostade 75 463 kr (79 461) och investeringen i gymnasieskolan var 2 697 kr (2 979).

Varje heltidsstuderande inom Komvux kostade 25 600 kr (35 468). 76 procent av ungdomarna i åldern 16–19 år gick i gymnasiet, samma som för övriga länet.

1 495 kr per år kostar musik och kulturutbildning för varje individ i ålder 7–15 år. Det är mer än genomsnittet i länet som ligger på 1 426 kr. Här är variationerna mycket stora – i Höganäs satsas 2 333 kr, medan Perstorp nöjer sig med 486 kr per barn och år.

Avgifter svarar för 10 procent

Varje trelleborgsbarn som har heltidsplats inom barnomsorgen kostar 121 028 kr per år. Det är högre än genomsnittet som är 112 658 kr.

Föräldrarna står i Trelleborg för 10,4 procent av totalkostnaden, att jämföras med 11,1 procent i genomsnitt.

Totalt har 1 550 barn heltidsplatser i den kommunala barnomsorgen.

Kostnaden för äldreomsorgen är en stor del av den kommunala budgeten. Varje vårdtagare i ordinärt boende med hjälp kostar i genomsnitt 198 765 kr (211 504), medan så kallat särskilt boende kostar 472 359 kr om året (395 914).

Den öppna verksamheten för äldre kostar 2 012 kronor (734) uträknat på varje individ 65 år eller äldre.

Personalkostnaderna är till 29 871 kr per pensionär (30 691). Det är 0,08 årsarbetare. Varje vårdtagare har tillgång till 0,67 årsarbetare till ett pris av 249 021 kronor per vårdtagare.

Kostnaderna för handikappomsorg ligger i Trelleborg på 4 048 kronor per invånare och år (3 633).

Kulturstödet ligger bra till

Stödet till fritids och kulturföreningar uppgick förra året till 210 kr per invånare (206).

Kostnaden för socialbidrag var 1 210 kr utslaget på alla kommuninvånare.

Andelen kommunalt anställda är högre i Trelleborg än i genomsnittet av de skånska kommunerna – 70,9 per 1 000 kommuninvånare (64,7). Av dessa arbetar 11,7 inom förskola och fritidshem, 18 inom utbildning och 20,4 med äldre och funktionshindrade.

Totalt står personalkostnaderna för 68 procent (62) av verksamhetens kostnader. Per trelleborgare var det förra året 24 856 kr. Kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder var 264 kronor per invånare (496).

INGRID WALL

informationschef i Trelleborgs kommun

Del av omslaget till nya trycksaken:
Destination Söderslätt

Vackert lockbete för turister

Fyra av kommunerna på Söderslätt - Skurup, Trelleborg, Vellinge och Svedala - har inlett ett samarbete för att tillsammans marknadsföra området bland turister.

Ett resultat är en 16-sidig broschyr, Destination Söderslätt som berättar om havet, kulturen, litteraturen, maten och naturen.

Hittills finns den på svenska, tyska och engelska.

Informationen återfinns också på den nya hemsidan www.soderslatt.com

Samarbetet har också frambringat en ny informativ karta över slättkommunerna.

Bredband om två år

Om två år, 2005, ska alla skåningar ha tillgång till bredband. Kostnaden beräknas till en halv miljard kronor

Sydkraft Bredband vann

Region Skånes upphandling och satsar 400 milj, staten ger ett bidrag på 100 miljoner.

Överenskommelsen mellan regionen och Sydkraft

innebär att att alla Skånes 33 kommuner - 250 orter med 200 eller fler invånare - kommer att få bredband.

Det Vilda

Gullan Persson
Barbro Waldemarsdotter

28.9 är sista dagen
tis-sön 13-16

AXEL EBBES KONSTHALL

Agenda 21

Agenda 21 Rådhuset, 231 83 Trelleborg, Telefon: 53 295

Roliga och viktiga miljöaktiviteter

Skördefest och bilfri dag

Nu ska ni få två viktiga datum att lägga på minnet: 20 och 22 september.

Lördag 20 september firas Skördefest i Folkets Park. I år blir arrangementet något mindre än fjorårets Matmässa, men vi som står bakom hoppas givetvis på samma strålande succé som i fjor, då tusentals matglada från när och fjärran sökte sig till parkens kulinariska fröjder!

Hela parken, rotundan och gårdsplanen, ska prunka av höstens skörd:

Gigantiska pumpor, vackra blommor, goda frukter och läckra maträtter.

Liksom i fjor är temat närproducerad skånsk mat.

Det blir förstas och provsmakning och försäljning av allehanda läcker-

Anitha Ljung, Agenda 21.

heter både ute och inne. En njutning för alla sinnen!

Idén till en Matmässa i Trelleborg kom ursprungligen från ett skånskt hållbarhetsprojekt, "Jordbruket gör Skåne skånskt", vars mål är att runt om i Skåne skapa lokala mötesplatser för skånska odlare och konsumenter. Projektgruppen i Trelleborg enades efter en lång process om en lokal Matmässa. Den omtyckta Skördefesten från Stadsparken "adopterades" också av arrangementet.

I år får Skördefesten stå på

egna lokala ben, utan stöd från Skåne-projektet, med Folkets Park i Trelleborg som huvudarrangör.

Tillsammans med kommunens Folkhälsosamordnare kommer Agenda 21 liksom i fjor att ha en egen monter med temat mat och hälsa.

Den 22 september är det dags för "I staden utan min bil", den europeiska miljödag som Trelleborg uppmärksammar för tredje året.

Målet är att bilförarna för en dag ska upptäcka sin stad utan bil. I år infaller dagen på en måndag och temat blir "Cykla till jobbet".

I Stadsparken arrangeras cyklisternas "After Work" med underhållning från scenen och andra överraskningar.

Om de korta bilturerna minskar, då är mycket vunnet för miljön i stort och för Trelleborgs stadsluft.

Och så är det ju kanon för hälsan! Att cykla till jobbet så där två dagar efter en skördefest späckad med matupplevelser, det hjälper till att hålla också midjemättet på plats!

Välkomna!

2 000 avlopp går rakt ut i naturen

Avloppen som inte håller måttet är många. På landsbygden och utmed kusten inom Trelleborgs kommun finns totalt cirka 2 400 enskilda avloppsanläggningar. Omkring 400 av dem har en miljögodkänd rening.

Men från 2 000 enskilda avlopp, fyra av fem, släpps mänsklig urin och avföring orenat ut i naturen! Utsläpp som förr eller senare hamnar i Östersjön där vi vill bada!

- Längs kuststräckan öster om tätorten, sträckan från Brosjödals gård i väster till Smygehuk i öster, finns ett par hundra enskilda avlopp som inte har godkänd rening, berättar EVA CARSTRÖM, miljöinspektör vid miljöförvaltningen.

Hon menar dock att även orenade utsläpp från avlopp som ligger längre bort från kusten väsentligt påverkar Östersjön.

- På vägen försvinner endast en liten del av de förorenande ämnena. Det gäller även om avloppen ligger några mil norr om kusten. Resten hamnar till slut i havsvattnet via åarna, förklarar hon.

Livet på landbacken, i staden och på landsbygden, påverkar miljön i Östersjön. Övergödande ämnen från luften, från industrier och biltrafik, hamnar slutligen i havet, s.k. atmosfäriskt nedfall.

Ett intensivt jordbruk med kraftiga utdikningar och de enskilda avloppen bidrar på motsvarande sätt. Halterna av ➔

➔ näringsämnen, kväve och fosfor, är hög i kommunens samtliga åar. Övergödningen gynnar tillväxten av de fintrådiga alger som alltmer breder ut sig i havet och längs stränderna. Algerna, som är ettåriga, växer snabbt och ruttnar redan tidigt på säsongen. De når badvattnet och stränderna som ruttnande, stinkande, brun sörja som verkligen inte inbjuder till bad! Övergödningen gynnar också en ökad blomning av de giftiga blågröna algerna, det blir sämre siktdjup i vattnet och det finns risk för syrebrist på havsbotten.

Något radikalt måste göras om våra barn också i framtiden ska kunna bada i havet på sommarloven! Att se till att alla undermåliga enskilda avlopp förbättras är därför en mycket viktig åtgärd.

Det är Eva Carström som arbetar "ute på fältet" med att uppfylla kommunens mål att samtliga enskilda avlopp ska ha en godkänd rening. Under 2003 har detta arbete intensifierats:

- Vårt mål är att vi ska ha badbart vatten längs hela kuststräckan och även hamnar som fungerar för fisket.

- Vi vill från miljönämnden verkligen höja ambitionsnivån i strävan att nå dessa viktiga mål, förklarar STEN BJÖRK (s), nyttillträdd ordförande för miljönämnden 2003.

- Det är viktigt att också allmänheten tar sitt ansvar, ser över sina avlopp och ansluter sig till det kommunala avloppsnätet där så är möjligt, betonar Sten Björk.

Ända sedan 1969 är det i lag förbjudet att släppa ut avloppsvatten från vattentoalett eller tätbebyggelse om avloppsvattnet inte renats korrekt. Det räcker inte med endast slamavskiljare.

Att dåligt renat avloppsvatten kan bidra

De lyfter på locket till brunnen från toan

till att fördärva vårt badvatten är bara en sida av problemet. En annan sida, och minst lika viktig, är att avloppsvattnet kan riskera att hamna i dricksvatten.

Miljöförvaltningen har under 2003 fått GÖRAN ERIKSSON som projektanställd. Han fortsätter tillsammans med Eva arbetet med att inventera de enskilda avloppen. Eva arbetar också som djurskyddsinspektör. Genom att hon fått Göran till hjälp går nu inventeringen snabbare.

- Det är ett roligt och meningsfullt arbete. Jag känner mig alltid vänligt bemött när jag kommer ut och knackar på hos fastighetsägarna, berättar Göran.

Göran Eriksson, 27 år, tog examen från ett treårigt miljöprogram vid Malmö Högskola 2002. Han är född och uppvuxen i Trelleborg, bosatt i centralorten. Men även en infödd trelleborgare kan navigera fel bland de många byarna ute på landet. Det är många orter att hålla reda på.

- Men jag har god hjälp av kartan på Evas arbetsrum där vi också märker ut alla inventerade och godkända avlopp, berättar Göran.

På kartan markeras undermåliga avlopp med svarta nålar. De godkända får gröna. De allra flesta markeringar är tyvärr svar-

Göran Eriksson och Eva Carström inventerar nu alla enskilda avlopp. Målet är att alla ska bli godkända.

ta. Men det finns också gröna ljuspunkter på kartan – i Ugglarp, Maglarp osv. – det är avlopp som blivit åtgärdade efter miljöförvaltningens besök.

Genom att lyfta på brunnslucken och titta ner i avloppsbrunnarna kan Eva eller Göran snabbt konstatera om det finns en trekammarbrunn som kan godkännas som slamavskiljare. Många fastighetsägare har också en sådan.

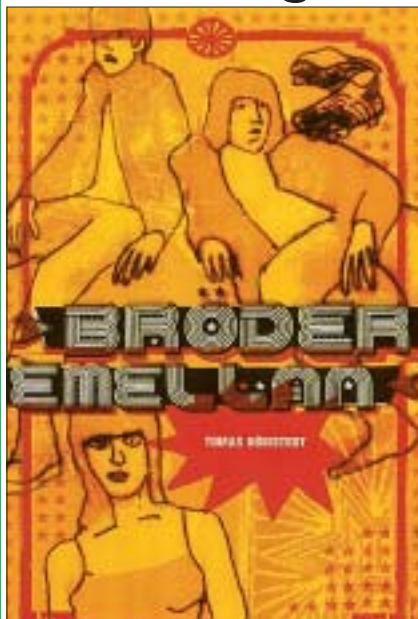
Det är en bra början, men det räcker tyvärr inte. En trekammarbrunn måste via en fördelningsbrunn hänga samman med en markbädd. I en markbädd, 20 kvm stor och 1,5–2 m djup, filtreras och renas avloppsvattnet genom makadam och sand innan det rinner vidare till exempelvis dräneringsledningarna och bäckar.

- Detta är vad som krävs för att ett enskilt avlopp ska räknas som godkänt. En sådan anläggning håller i minst 20 år om den utformas och sköts på rätt sätt, förklarar Göran.

Inne i bykärnorna och vid grupper av fastigheter kan det vara mera kostnads-effektivt att fundera över gemensamma lösningar än att göra en enskild markbädd. Miljöförvaltningen kan då också vara behjälplig med rådgivning. Där så är möjligt är det givetvis bra att ansluta sig till det kommunala VA-nätet.

- För fastighetsägarna utmed kusten, öster om Trelleborgs tätort, är det fullt möjligt. Här kan de ansluta sig kommunalt, konstaterar Eva Carström och Göran Eriksson.

Starka känslor Bra läsning

"Bröder emellan"

av TOMAS DÖMSTEDT.

Jimmy och Patrik är bröder. Patrik är äldst och är alltid den som är bäst på allt. Både när det gäller fotboll och att skaffa tjejer.

När Patrik träffar Zandra blir Jimmy alldeles mällös. Vilken tjej!! Men inte kan man väl bli kär i storebrorsans tjej?

Jimmy kan inte rå för sina känslor, trots att han vet att han inte borde så blir han upp över öronen kär i Zandra. Trubbel på gång...

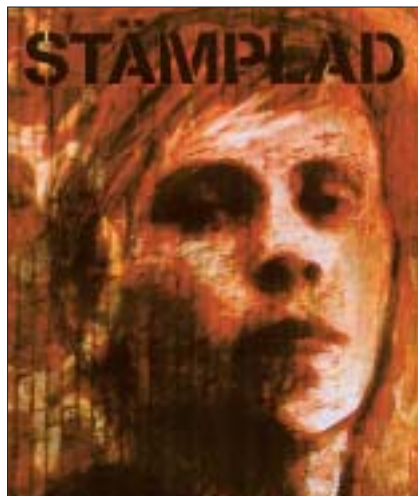
En bok om bröder, om kärlek, och hur det känns att inte kunna styra sina känslor.

Lagom att läsa från ca 13 år.

"Stämplad"

av CATHERINE ATKINS.

När Jeff är 13 år kidnappas han och hålls fången av en man i två

och ett halvt år. Jeff blir så småningom fri och kommer tillbaka till sin familj. Men hur ska han kunna leva ett normalt liv efter allt som hänt? Vad kommer kompisarna i skolan att säga?

Och hur mycket ska han berätta för sin familj och för polisen?

Jeff känner sig kluven och kan inte riktigt leva i nuet. Men vad ska han göra för att skaka av sig det förflutna och gå vidare?

En mycket stark berättelse som lockar fram tårar och ilska. Från 15 år och uppåt.

Magnus Cadier
ungdomsbibliotekarie

Här kommer några tips på böcker som passar både för barn, ungdomar och vuxna, fast kanske på lite olika sätt!

"Bråkstavs-boken
- en a b se-bok för barn och alla andra"
av MAGNUS LÖNN

Bokstäver, bråkstäver, bokstavar från naturen och fantasin, en lek med ord och bild, en underbar dikt-konstbilder-alfabets-bok.

Författaren gjorde år 2002 en utställning på Trelleborgs

*"Vinden
bläddrar i
bokens
lövverk
läser på
varje blad
grönskans
gröna
dikt"*

museum:
"Palaver på grenesiska", om naturens språk och språket i naturen.

Om man missade den får man en liten smak här!

"Resan till River Sea"

av EVA IBBOTSON

Maia blir föräldralös och ska skickas till sina enda släk-

Barn- böcker för alla åldrar

tingar i Amazonasdjungeln i Brasilien. Hon är så klart nervös och orolig, men ser ändå fram emot resan, och att träffa sina två kusiner som verkar trevliga.

Eftersom året är 1910 tar resan med båt ganska lång tid, och hon hinner lära känna sin guvernant. Väl framme upptäcker hon att släktingarna inte var de hon trodde, men som tur är har hon djungeln till vän.

En mustig, härlig bok som man verkligen kan försvinna in i, precis som i Amazonas!

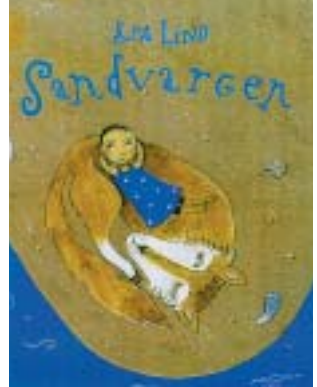
Passar från 9 år och upp till ca 109.

"Sandvargen"

av ÅSA LIND med illustrationer av KRISTINA DIGMAN
En sprudlande, livsbejaktande men samtidigt filosofiskt eftertänksam bok, om Zackarina som en dag på stranden möter Sandvargen, glän-

sande som solgul ökensand.

Med Sandvargen kan Zackarina prata om allting, livet, vuxna, universum och mörker, och Sandvargen har

massor av bra svar, för han är jättegammal och väldigt klok.

I stämningen påminner boken faktiskt lite grann om Nalle Puh, och det kan ju bara vara bra!

För små filosofer och stora funderare, en bok att leva med.

"Inte kan man sitta still som en vuxensill när det spritter i kroppen och poppar i knoppen för benen de gör ju som de vill!"

Annci Almqvist,
barnbibliotekarie

Final i Sommarboken ^{20 september}

Nu är årets tävling slut, vinnaren ska utses och böcker ska lottas ut! Stort bokkalas på biblioteket, den 20 september klockan 12, med bokutlottning och prisutdelning av cykel och inlines! Glöm inte ta med boklotterna!

Sommarboken är en tävling för alla mellan 7 och 16 år. Den som läser

tio böcker under sommarlovet (1/6–31/8) får välja en presentbok från En bok för alla.

Alla som har fullföljt tävlingen är dessutom med i utlottningen av en cykel och ett par inlines. 10 lästa böcker ger en andel, 20 böcker två o s v.

Böckerna ska vara lånade på biblioteket och endast

7–9-åringar har fått använda bilderböcker med mycket text.

Förra året deltog 148 barn och 90 av dem hade läst minst tio böcker och var alltså varit med i utlottningen av cykel och inlines.

Hanne Thell som vann förra årets cykel hade läst mer än 40 böcker.

Sköna måndag kommer tillbaka i höst. Start 15/9, kl 19 på Vattentornet: "Om vattenväxter i trädgårdsdammen". Medverkande KLAS JOÄNG. 22/9, kl 19. Prova på Qi-gong, Stadsparken.

Biblioteket jubilerar

Under hösten - 26 oktober till 1 november - firar huvudbibliotekt sina 20 år på torget. Firandet startar 26/10 med ett framträdande av ANNELI MARTINI. 27/10 spelar BJÖRN GRANATH Dario Fos pjäs "Den helige gycklaren Franciskus" på Grand.

Under hela jubelveckan deltar trelleborgskändisar i arbetet på biblioteket.

Böckerna som folk står i kö för att läsa

Här är de mest efterfrågade böckerna på Trelleborgs bibliotek just nu. (Reservationer och ämnen inom parentes)
HÅKAN NESSER, "Fallet G" (17 st Deckare)
ÅSE SEIERSTAD, "Bokhandlaren i Kabul" (15 Historia)
DAVE PELZER, "Pojken som överlevde" (13 Biografi)
JONAS GARDELL, "Om Gud" (11 Religion)
LIZA MARKLUND, "Den röda vargen" (8 Deckare)
KERSTIN THORVALL, "Upptakten" (8 Roman)

JOANNE K ROWLING, "Harry Potter and the order of the phoenix" (7 engelsk barnbok)
MARIKA COBBOLD HJÖRNE, "Fjärilsjakten" (5 Roman)
IAN MACEWAN, "Försoning" (5 Roman)
GUSTAF VON PLATEN, "Bakom den gyllne fasaden" (5 Historia)
ANNA QUINDLEN, "Nattens Ljus" (5 Roman)
BRIAN L WEISS, "Många liv, många mästare" (5 Filosofi)

De mest lånade deckarna

Författare	Titel	Antal
Henning Mankell	Innan frosten	61
Liza Marklund	Paradiset	46
Liza Marklund	Pime Time	44
Henning Mankell	Danslärarens återkomst	34
Liza Marklund	Studio sex	32

Bibliotekets och bokbussens tider för höst och vinter.

Bokbussen, tidtabell våren 2002

MÅNDAGAR

JÄMNA VECKOR:

Fuglie,
vid kyrkan,
16.00–16.25.
Steglarp,
busshållplatsen,
16.30–16.55.
Villie, Nilssons,
17.00–17.20.
V Tommarp,
smedjan.
17.30–17.45.
Kurland,
infarten,
18.00–18.20.
Skåre, Stenhögsv,
18.25–18.55.

TISDAGAR

JÄMNA VECKOR:

Modeshög,
skolan,
15.40–16.00.
S. Åby,
f d lanthandeln.
16.10–16.30.
Bösarp, försam-
lingshemmet.
16.40–17.00.
V Virestad,
busshpl.
17.05–17.25.
Smygehamn,
Gröna Konsum,
17.45–18.15

Gislövs läge,
Handlarn.
18.25–18.55.

TORSDAGAR

JÄMNA VECKOR:

St. Isie, Isiegården.
15.10–15.30.
Beddingstrand,
tennisbanorna,
15.50–16.10.
Beddingstrand,
vid info-tavlan,
16.20–17.00.
Klagstorp,
Perssons livs.
17.15–18.30.
N. Åby,
Linelund gård,
18.40–18.55.

MÅNDAGAR UDDA

VECKOR:

Minnesberg,
busshpl,
16.10–16.30.
Klörup, Smedjan,
16.40–17.10.
Ö. Värlinge,
bypumpen,
17.20–17.40.
Hammarlöv,
kyrkan,
17.45–18.10.
V Vemmerlöv, för-
samlingshemmet,
18.15–18.35.
Gylle, kyrkan,
18.40–18.55.

TISDAGAR UDDA VECKOR:

Klagstorp,
Perssons livs,
14.30–16.25.
Åspö, kyrkan,
16.30–16.50.
St Beddinge,
f.d. lantmännen,
17.00–17.30.
Önnarp, kyrkan,
17.45–18.15.
Gärdslov, busshpl,
18.20–18.35.

TORSDAGAR UDDA

VECKOR:

Böste, busshpl,
15.00–15.20.
Simremarken,
Pudelvägen,
15.45–16.10.
L. Beddinge,
Smedjan,
16.30–16.50.
Beddingstrand,
tennisbanorna,
17.05–17.25.
Beddingstrand,
infotavlan,
17.35–18.15.
Smygehamn,
Gröna Konsum,
18.20–18.50.

RING TILL BOK- BUSSEN. TELEFON:

0410-53180,
0708-81 71 88.

**Biblio-
teket
på Stortorget
är öppet:**
Måndag-torsdag
10–19,
fredag 10–18.
lördag 10–13.
Tel: 0410-531 80

Biblioteks- filialerna:

ALSTAD,
tisdag och torsdag,
10.30–12.30.
15.30–19.00.
Tel: 040-48 53 01
ANDERSLÖV,
måndag och tors-
dag, 10.00–14.00.
och 15.00–18.30.
Tisdag
12.30–17.00.
Onsdag
15.30–18.30.
Tel: 0410-202 96
SKEGRIE,
tisdag och torsdag,
16–19.
0410-33 01 60
SMYGEHAMN,
torsdag,
14.30–15.30.
Biblioteket i
Smygehamn har
därutöver självbe-
tjäning alla var-
dagar till kl 18.00

Teater eller konsert på Grand? Köp biljetterna på biblioteket och turistbyrån.

Kalendern

DET HÄNDER I

SEPTEMBER

TORS DAG 4:E
Kl 18.30. Trivselafton.
Gylle sockenstuga. PRO
Trelleborg Cittragrupp.

LÖRDAG 6:E
Rugby.
Pilevallen. Elitserien:
Pingvin - Malmö RC.
Kl 10. Loppis. Bösarps
församlingshem.
Auktion kl 11. Arr:
Bösarps Bygdeförening

SÖNDAG 7:E
Kl 13-17. Mölledagen.
Skegrie

TIS DAG 9:E
Kl 14. Föredrag och
Öppet hus. Dalköpinge
församlingshem.
"Drickablandning och
trätöfflor". Inger
Berman berättar.
Kl 14.30. Caféträff.
V Tommarps försam-
lingshem.

LÖRDAG 13:E
Kl 18. Konsert. Gylle
kyrka. S:t Johannes kyr-
kokör från Skövde och
Arricurina trio.

SÖNDAG 14:E
Kl 8-20. Folkomröstning.
Mer information
på sidorna 4-7 i
Vårt Trelleborg.
Kl 9-13. Upptäcksfärd.
Asbjer/Ugglarps mosse.
Familjevänlig aktivitet

med spårning efter
vilda djur. Samling
gymnasiets gård.
Arrangör:
Naturskyddsföreningen
Kl 14.

Familjegudstjänst.
Gislövs kyrka. Sång av
S:t Johannes kyrkokör
från Skövde. Ca kl 13.
föredrag av hälsopeda-
gog Agneta Andersson:
"Konsten att reglera
stress - hur hantera alla
inre och yttre krav?
Kl 16. Fotboll.
Vångavallen.
Superettan. TFF -
Åtvidabergs FF.

MÅNDAG 15:E
Kl 19. Sköna måndag.
Vattentornet. Trädgård
med dammar och vat-
tenväxter. Klas Joäng
medverkar.

TIS DAG 16:E
Kl 19. Kvällsöppet.
Dalköpinge försam-
lingshem. Frilansjour-
nalisten Gunilla Berg-
dahl kåserar om för-
fattarlivets vändor.

ONSDAG 17:E
Kl 19. Föredrag.
"Det här är mitt liv".
Bengt Roslund om spe-
let bakom TVs kulisser.
Grönningens Service-
centrum i Anderslöv.

LÖRDAG 20:E
Kl 9-15. Skördefest.

Barnfilmklubben

Medlemspris för alla filmerna 100 kr.
Visningar i högstadieskolans aula, Anderslöv,
söndagar kl 17.

28:E SEPT	19:E OKT	16:E NOV
Skattkammar- planeten	Spy kids	Spirit - hästen från vildmar- ken
5:E OKT	26:E OKT	23:E NOV
Atlantis - Milos åter- komst	Stuart Little 2	Snobben den oslagbare
12:E OKT	2:E NOV	30:E NOV
Lilo & Stitch	Pippi möter vita frun	I väntan på julen
	9:E NOV	
	Smådeckarna	

Skördefest 20 augusti i Folkets Park.

Folkets Park.

SÖNDAG 21:E
Kl 16. Fotboll.
Vångavallen.
Superettan:
TFF- BK Forward.
Kl 16. Teatercafé
i Vattentornet. Arr:
Teaterföreningen.

MÅNDAG 22:E
Hela dagen. "i staden
utan min bil". Tema:
"Cykla till jobbet".
Underhållning
och After Work i
Stadsparken.

Kl 18.30.
Kommunfullmäktige.
Folkets Park.
Mötet är offentligt.
Politikerna är på plats
från kl 18.15 för
enskilda samtal med
trelleborgarna.
Kl 19. Sköna Måndag.
Stadsparken. Prova på
Qi-gong.

ONSDAG 24:E
Kl 19. Minikonsert.
Axel Ebbes konsthall.
Musik- och
Dansskolans elever.

KOMMUNEN

12 oktober i Folkets Park.
Anders Ekborg medverkar i Höstkonserteren

SÖNDAG 28:E

Kl 13–17. Sista dagen för utställningen Aq va väsen. Trelleborgs Museum.

Kl 13–16. Sista dagen för utställningen Det Vilda - Barbro Waldmarsdotter och Gullan Persson. Axel Ebbes Konsthall.

Kl 14. Hembygdsdag. Hammarlöv. Dagen inleds med mässa med sång i kyrkan. Därefter kaffe och program i församlingshemmet. Arr: Hammarlövs församling och byalaget.

MÅNDAG 29:E

Hela veckan.
Miljövänliga veckan.
Tema: Hur får man bort produkter som skadar hälsa och miljö?
Arrangörer: Agenda 21 och Naturskyddsföreningen
Kl 18. Studiecirkel. Gylle sockenstuga. Om

liturgi: "Himlen har sitt eget språk och det talas också på jorden."
(Även 27 okt och 24 nov)

OKTOBER

TORSDAG 2:E

Kl 18.30. Trivselafton. Gylle sockenstuga. "Gamla Trelleborg" - Sven Nilsson berättar och visar bilder.

SÖNDAG 5:E

Svampexkursion. Målet är Vomb. Kontakt Sigun Grönlund, Naturskyddsföreningen tel 0410-40 522.
Kl 16. Fotboll. Vångavallen. Superettan: TFF-Västra Frölunda IF.

SÖNDAG 12:E

Kl 9–12. Röjning i Smyge kärr. Östra Torps scoutkår och Naturskyddsföreningen
Samling vif kärret norr om Smyge-magasinet.
Kl 13–17. Vernissage. Trelleborgs Museum.
Botvid Kihlman. Måleri.
Kl 14. Höstkoncert. Folkets Park.
Södersläts Musikkår. Dirigent: Michael Nordberg. Gästartister: Marianne Mörck och Anders Ekborg.
Kl 16. Skörde gudstjänst med sång på tacksägel-

Musikgrupper är välkomna att spela och repetera i musikhuset på Malörten

Nytt musikhus ersätter Klubb Allan

Klubb Allan lever vidare, men nu som ABFs musikhus. Det nya huset invigs under hösten, exakt när vet man ännu inte.

Lokalerna på Malörtsvägen 20 är nyrenoverade. Här kommer det att finnas välutrustad scen och konsertlokal, rep-lokaler och musikstudio för demo-inspelningar.

Lars-Olof Åberg, ombudsman på ABF i sydvästra Skåne, hoppas att musikintresserade i alla åldrar ska ta chansen och använda sig av de möjligheter som nya musikhuset erbjuder.

sedagen. V Tommarp och Fuglie kyrka.
Kl 18. Höstkoncert. Folkets Park med Södersläts Musikkår.
Kl 18. Skördevesper. Bösarps kyrka. Solosång.

MÅNDAG 13:E

Kl 19. Minikoncert. Axel Ebbes konsthall. Musik- och Dansskolans elever.

TISDAG 14:E

Kl 14. Öppet hus. Dalköpinge församlingshem. Gunvor Stormgaard berättar "Min son är munk" Livet på Östanbäcks kloster utanför Sala. Bildvisning. Kl 14.30. Caféträff. V Tommarps församlingshem.

ONSDAG 15:E

Kl 19.30. Föreläsning. "Mord i dikt och verklighet".

Kalendern

➔ Gröningens Servicecentrum i Anderslöv.
Arr: Kulturgruppen Anderslöv och Bygden museet.

TORS DAG 16:E
Kl 19. Frågesport.
Bösarps församlingshem. Fjölårets vinnare Arnold Andersson, Aina och Asta Nilsson gör frågorna. Arr: Bösarps Bygdeförening.

LÖRDAG 18:E
Kl 10–16. Vernissage. Minikonst. Axel Ebbes Konsthall
Kl 15. Symfonikoncert. Ångkvarnen. Trelleborgs Symfoniorkester. Dirigent Jörgen Flink.

SÖNDAG 19:E
Kl 18. Höstkonsert. Bodarps kyrka med Göran Christensen och sångare.

MÅNDAG 20:E
Kl 18.30. Kommunfullmäktige. Folkets Park. De förtroendevalda finns på plats från kl 18.15 för samtal med väljarna.
Kl 19. Konsert. Malmrossalen i Ångkvarnen. Musik- och Dansskolans elever.

TISDAG 21:E
Kl 19. Kvällsöppet. Dalköpinge församlingshem. Skådespelaren Göte Fyhring och musikelever från Malmö Kulturskola.

ONSDAG 22:E
Kl 14. Trivselträff. Folkets Park.
Underhållning av Kaj och Hans från Svedala. Tongivarna spelar och sjunger från kl 13. Arr: PRO Palmen.

LÖRDAG 25:E
Kl 14. Fotboll. Vångavallen. Superettan: TFF-BK Häcken.

SÖNDAG 26:E
Kl 9–15. Utflykt. Heinge - en vacker natur i höstfärger. Vandring i löv- och eneskog. Ett arrangemang av Naturskyddsföreningen. Kontakt Sigun Grönlund, tel 40 522. Samling på gymnasiet gård.
Kl 11. Familjemässa. Gislövs kyrka. Barnkören. Därefter familjedag med lunch i Dalköpinge församlingshem. Föredrag av Claes Sandström: "Tillit och tilltro - barn och ungdomars steg mot harmoni."

Hela veckan. Biblioteket firar sina 20 år. Varje dag medverkar trelleborgskändisar.
Firandet inleds på söndagen med medverkan av Anneli Martini
Kl 13–17. Sista dag för

Skridsko på Söderslätthallen

Allmänhetens åkning startar 8:e oktober.
Biljettpris 15 kr/ person.

OKTOBER

ONSD. 8:E,
kl.14.30–16.
LÖRD. 11:E,
kl.15.30–18.
SÖND. 12:E,
kl.11.10–13.10
ONSD, 15:E,
kl.14.30–16.
ONSD. 22:E,
kl.14.30–16.
LÖRD. 25:E,
kl.15.30–18.

SÖND. 26:E,
kl.11.10–13.10
MÅND. 27:E,
kl.12.00–15.
TISD. 28:E,
kl.12.00–15.
ONSD. 29:E,
kl.12.00–16.
TORSD. 30:E,
kl.12.00–15.
FRED. 31:E,
kl.12.00–15.00

Sökes:
Rockband.
På Gasverket
finns gratis
reprokalor och
publik.

Gasverksgatan 8
Trelleborg
Tel 538 88

Gasverket
öppet:
Mån-torsd: 15–22.
Fre-lörd: 15–01.
Söndag: Stängt

Tjejhuset
Skyttsgatan 7 a
öppet:
Tisdag och onsdag
kl 15–21.30.
Tel: 538 80

utställningarna "Det svenska Stralsund", "Havet och dess nyttjare" samt "Vatten som berör oss". Trelleborgs Museum.

Hela dagen. Fisketävling. Havsmete från småbåtar. Högsta poäng vinner. Vid lika poäng avgör tyngsta fisken. Flatfisk 50

poäng.
Övriga 1 poäng.
Arr: Trelleborgs Sportfiske.

MÅNDAG 27:E
Kl 19. Teater på Grand. "Den helige gycklaren Franciskus" av Dario Fo. Som gycklaren Björn Granath. Ett arrangemang av Sköna måndag.

VATTEN

SOM BERÖR OSS

KOM
LÅT OSS VISA
HUR VI I KOMMUNEN
VILL VÄRNA
OCH TA TILL VARA
VATTNETS KVALITETER

TRELLEBORGS

MUSEUM

-26.10 tis-sön 13 - 17

vårt Trelleborg

Smyge Strandväg 16, 231 78 Smygehamn

← Innehåll 3 /03

- 2 RUTGER PERSSON, kommundirektören skriver ledare om demokratin och hur den ska stärkas.
- 4 Fyra sidor med information om hur folk-omröstningen genomförs i Trelleborg.
- 10 Tre elever från Musikskolan är med och tävlar i Combo i TV, Så ska det låta för barn.
- 12 Fråga Frida. FRIDA WINITSKY ger konsumentråd.
- 13 Hänt sen sist. Tre sidor aktuella nyheter.
- 17 Medborgarkontoret. ANN-MARIE HANSSON
- 18 Albäck - en vildpark på gångavstånd.
Text och bild: BERNDT FRIBING
- 23 Borgfrun berättar. YLVA KRISTINA BENGTTSSON.
- 24 Gossorkestern som blev två musikkärer.
Nu firar båda 65-års jubileum.
- 28 Kommunens 23 jätteträd, en inventering
Text och bild: MARIA OLSSON.
- 31 Fråga om trädgård. Så sköter du om dina träd.
Stadsträdgårdsmästare GÖRAN LARSSON.
- 32 Trelleborgs kommun investerar mer än de flesta andra kommuner i Skåne. Text: INGRID WALL.
- 34 2005 kan alla få bredband.
- 36 Agenda 21.
ANITHA LJUNG om bilfri stad och skördefesten.
- 37 Miljöskolan med ANITHA LJUNG.
Om avloppen på landet.
- 40 Fyra sidor med nyheter från biblioteket.
Lästips av MAGNUS CADIER och ANNCI ALMQVIST om barn och ungdomsböcker.
- 44 Detta händer i Trelleborg och i byarna.
Tider för barnfilmklubben i Anderslöv och skridskoåkningen i Söderslättshallen.

Nästa nummer av Vårt Trelleborg kommer ut 29 okt.
Sista dag för manus till redaktionen är månd. 22 sept.

Denna tidning är tryckt på miljövänligt papper.

Tidningen ges ut till alla hushåll i Trelleborgs kommun.

Upplaga 20 000.

Ansvarig utgivare:
RUTGER PERSSON
kommundirektör,
TELEFON: 0410-531 11
E-post:
rutger.persson@trelleborg.se

Trelleborgs kommun,
Algatan 13,
231 83 Trelleborg

Redaktörer:
BO OCH LENA NÄSLUND
E-post:
naeslund.information@telia.com

Produktion:
Näslund Information &
Journalistik AB.

Tryckning:
Berlings Skogs,
Trelleborg.